

ADVENTHÍRŰK

A MAGYARORSZÁGI H. N. ADVENTHÍRŰK GYŰLEKEZETI KÖZLÖNYE

TIZENÖTÖDIK ÉVF. 3. SZ. 1938.

JŰLIUS—SZEPTEMBER

Személyes evangélizálás.

II.

Isten népének már régebben nagy misszió-hadjáratokat kellett volna vezetnie. Isten szolgálója már évekkel ezelőtt a következő üzenetet közvetítette számunkra:

„Üzenetünknek nagy erővel kell előretörni a világ minden részében... minden nemzetiséghez, nyelvhez és néphez. Országok várnak arra a fényesebb világosságra, melyet az Úr készített számukra. Hiteteknek növekednie kell, hogy a kor igényeit kielégíthessétek... Isten törvénye minden emberre kötelező s ezt a világosságot mindenütt hirdetniük kell. Krisztus kegyelme által kell előkészülnetek, hogy előre haladjatok, bárha látszólag leküzdhetetlen akadályok állják el az utat. Minden szükségben van biztos segítségtek... Ne korlátozzátok Izráel Szentjét, kinek hatalma öröktől fogva van s útjai kifürkészhetetlenek.“ „Legkomolyabban imádkozzatok az Istentől származó bölcsességért; Ő megnyitja előttetek az ajtót s drága győzelmeket tartogat számotokra, ha alázatosan jártok Ő előtt.“ (S T Nr. 7. 17. 33. o.)

Senki sincs felmentve a világosság terjesztése alól: „Istennek sosem volt szándékában, hogy a gyülekezet tagjait az Úr művében való munkálkodás alól felmentse. „Menj el és munkálkodj az én szőlőmben“ hangzik a Mester parancsa minden egyes követőjéhez. Mindaddig míg a világban megtéretlen lelkek vannak, komolyan, buzgón és határozottan kell megmenetésükért munkálkodnunk. Akik elfogadták a világosságot, világítsanak a sötétségben élőknek. Gyülekezeti tagok, kik nem végeznek személyes munkát, kimutatják, hogy Istennel nincsenek élő összeköttetésben. Neveik a rest szolgák névsorában szerepelnek...“

„Testvérem, kérélek titeket, elmélkedjete ezek felett. Mindegyiknek munkálkodnia kell. Hűtlen hanyagságtok feljegyeztetett a mennyei

főkönyvben, bizonyoságul ellenetek. Erőteket csökkentettétek és képességeiteket elhanyagoltátok. Nélkülözitek mindazt a tapasztalatot és munkaképességet, melyet elérhettétek volna. De még mielőtt örökre későn lehetne, sürgetlek titeket ébredésre. Ne késlekedjete tovább. A nap már lemenőben s nemsokára mindörökre letűnik a láthatáron. De mindaddig, míg Krisztus vére könyörög érettetek, bocsánatot nyehettek. Szedjete össze a lélek minden erejét s a hátralévő néhány órát töltsétek komoly munkában Istenért és embertársaitokért.

Nincsenek szavaim, hogy érzelmeim kifejezhetném, midőn könyörgök veszendő lelkekért. Hiába esdekeljek? Mint Krisztus követe

Branson
W. H. tv.,
Divíziónk
előljárója.

ébresztlek fel titeket, hogy úgy munkálkodjatek, mint még soha. Kötelességeiteket nem hárríthatjátok át másokra. Senki más, csak egyedül ti magatok végezhetétek munkátokat. Ha visszatartjátok a világosságot, másoknak kell sötétségben maradniok a ti hanyagságtok folytán.

Az örökkévalóság feltáru előttünk. A függő felgördülőben: Unnepélyesen komoly, felelősségteljes tisztséget vállaltunk. Mit teszünk, mit is gondolunk, midőn önző kényelmünkhöz ragaszkodunk, mialatt lelkek vesznek el körülöttünk?" T. 5. k. 462, 464.

Isten felhív bennünket, hogy művét hatalmasan előre vigyük. A csakhamar eljövendő Üdvözítőről szóló üzenetnek be kell hálóznia a világot. Az egész világ előttünk áll, várakozván arra a figyelmeztetésre, hogy minden dolognak vége csakhamar elérkezik. Félelemtesen nagy a mi feladatunk s mindaddig nem végezhetjük el, míg összes tagjaink munkába nem lépnek. Nem mindenki kelhet át tengereken, hogy külmisziót végezzen, de mindenki adakozhat és segítheti a misszionáriusokat. Nem mindenkinek van arra képessége, hogy szószékről tömegeknek hirdesse az igazságot, de mindenki elmondhatja Isten szeretetének egyszerű történetét, ha csupán egy léleknek is. Senki sincs, ki Istentől rendelt irodalmunk útján ne továbbíthatná a világosságot, s még más száz és száz módon, ha készségesen Isten szolgálatára szenteli életét és megragadja a kínálkozó alkalmakat. Az Isten nevében nyújtott egyetlen pohár víz sem marad jutalmazatlanul.

„Nem hallod Jézust kiáltani: „Sok az aratni való; Vajjon ki jó el munkálni? Kevés még az arató!” Kicsinyt, nagyot hív a Mester, Nagy jutalmat ígérget; Ki az, ki örömmel mondja: „Itt vagyok, küldj engemet!”

Ha a világban körültekintünk, fel kell ismernünk, hogy közvetlenül a vég előtt állunk. Valóság, hogy „az örökkévalóság feltáru előttünk.” A földi dolgok végső romlásukba rohanak s akik világosságot nyertek, azok legfőbb kötelessége: menteni, ami menthető. Nincs ennél fontosabb munka a világon. Nemcsak időnk, hanem javainkat is erre a munkára kell szentelnünk, hogy mire Krisztus megjelenik, már mindenünk az Ő szolgálatára legyen fordítva.

Ne gondolja senki, hogy Isten műve túlságos áldozatokat követel tőle. Ember sosem közelítheti meg azt a végtelen áldozatot, melyet az Atya hozott, midőn egyszülött Fiát halálra adta, hogy a benne való hit által az embernek életet nyújtson. Művére szentelt összes adományaink, időnk, mind-mind csak semmiség, ha Isten ajándékával hasonlítjuk össze. Sosem fizethetjük vissza adósságunkat.

Mondhatja-e valaki, hogy Isten túlsokat követel? Ingadozhat-e bárki is, hogy a szükséges áldozatokat meghozza-e, hogy Isten műve e földön befejeződjön? Nem, határozottan nem!

Már majdnem elérkeztünk a világ történelmének végső fejezetéhez. Időnk ünneplés gondolkodásra késztet. Most volt 94 éve, hogy a mennyben az ítékezés megkezdődött, a könyvek felnyitattak, s az utolsó üzenet hirdetésének ideje megkezdődött. Isten szolgálóleánya által kijelentette, hogy már régen a mennyországban lehetnének, ha megbízásunkat hűségesen teljesítettük volna. Azonban mi mulasz-

tásokat követtünk el. Langymelegek voltunk Isten szolgálatában, ahelyett, hogy hévvel buzgólkodtunk volna. Sokan elvilágiasodtak, közömbösek lettek s elidegenültek. Itt az ideje, hogy kötelességeink tudatára ébredjünk, gyorsan felkeljünk s befejezzük a ránk bízott munkát. Bárha tanúi lehetnének a gyülekezet felügyelőknek, hogy Királyunk eljövételét ne késleltessük közömbösségünkkel.

W. H. Branson

A Keletmagyar Terület választókonferenciája.

„A te néped készséggel siet a te seregyűjtésed napján szentséges öltözetekben.” Zsolt. 110, 3.

Fenti zsoltár szavait láttuk megvalósulni akkor, amikor áldozatkész és lelki felüdülés után vágyó népünk a lélek „szentséges öltözetében készséggel sietett” közelről és távolról — gyalog, vonaton, kerékpáron, szekéren vagy autóbusszal — hogy jelen lehessen azon a különösen áldott összejövetelen, melyet Miskolcon, folyó évi május hó 19-én estétől, 22-én estéig, imaházunkban tartottunk. Michnay L., a Magyar Unió előljáróján kívül vendégeink voltak a következő testvérek: Rudy H. L., a Generál Konferencia titkára, Weaver J. E., a Gen. Konf. nevelésügyi vezetője és Strahle J. J., a Gen. Konf. könyvevang. osztályának vezetője. — A Magyar Unió részéről jelen voltak még: Sohlmann K. tv., osztályvezető, Tóth Gyula tv., könyvevang. vezető és Roóz Árpád tv. területi pénztáros, valamint Gyarmati Béla tv. a Kiadóhivatal vezetője. Azonkívül jelen voltak a keleti terület evang. munkásai is. A terület 30 gyülekezetét 75 küldött képviselte.

A konferencia felemelő eseménye volt a 7 újonnan szervezett gyülekezet felvétele a terület kebelébe:

1. Kiszombor, 2. Újkígyós, 3. Miskolc B, 4. Diósgyőr, 5. Szeghalom. 6. Kúnhegyes, 7. Telkibánya.

A konferencia dologi ügyei ülés folyamán nyertek elintézt.

A KONFERENCIAI JELENTÉST Murányi A. tv. a terület előljárója a 103. Zsolt. 17—22. verseinek bevezető szavai után olvasta fel és tájékoztatta a testvéreket a terület lélekméltési és pénzügyi eredményeiről, valamint az alosztályok munkájáról.

A konferencia dologi ügyeit egy hármastárs bizottság tárgyalta meg és pedig 1. Határozathozó, 2. Kijelölő és 3. a Hitelesítő bizottság. A határozathozó bizottság indítványait a konferencia egyhangúlag elfogadta. (Ezen határozatok a konferenciai jelentések végén találhatóak).

Hitelesítés céljából a következő személyek nevei lettek a konferencia elé tárva: Felszentelt prédikátorok: Murányi Árpád, Stoics István,

Albrecht József, Halász Lajos és Fodor András testvérek. Felszentelésre ajánlva lett: Pechtol János tv. (Felszentelése megtörtént a konferencia szombatján). Segédprédikátorok: Lenk Lajos, Danhauser István és Kovács Károly testvérek. Missziómunkások: Fekete Vencel, Tóth Ilona és Kökönyei Ferenc testvérek. Ezenkívül hitelesítést nyert 16 önfenntartó könyvevangélista, 7 próbakönyvevang. és 11 kezdő könyvevangélista.

A kijelölő bizottság következő indítványát fogadta el a konferencia, mint a következő konferenciái évekre kijelölendő területi tisztviselőket: Előljáró Murányi Árpád, titkár és pénztáros: Roóz Árpád, Alosztályok vezetője: Bajor László, Könyvevang. vezető: Kovács Károly, könyvellőnr: Jenik Gyula az Unió pénztárosa. Területi bizottság tagjai: Murányi Árpád, Stoics István, Albrecht József, Kovács Károly, Kraszkó András és Erdődi Mátyás testvérek. Leszámoló bizottság: a területi bizottság tagjain kívül még Jeszenszky Béla és Debreczeni Sándor testvérek. A konferencia egyhangúlag elfogadta mindhárom bizottság javaslatát.

A konferencia szombatja különösen áldásos volt. Rudy testvér — az amerikai vendégünk — szívhezszerűen fejtegette előttünk, hogy a hazatérő tékozló fiúhoz hasonlóan milyen ajándékokkal vár bennünket a mennyei Atya. A konferencia szombatjának délutánján Pechtol János testvérünk, az igazság egyik kipróbált harcosa és a lelkek hü diakónusa lett kézzrátétel által a prédikátori tisztségre felavatva.

A szombatiskolában közel 500 testvér és barátok vett részt. Az adakozás összege 62.— pengő. A délelőtti istentisztelet végén komoly elhatározásukat fejezték ki felállás által a gyülekezethez visszatérni akarók, és az elgyengültek, valamint a keresztségre készülő barátok és végül az egész gyülekezet újbóli odaszentesítését fejezte ki az Úr színe előtt. Minden bibliaóra, előadás és ifj. ünnepély mennyei harmatot jelentett a Lélek után szomjazó testvéreknek. Különösen lenyűgözők voltak Strahle testv. missziótapasztalatai a pogányok földjén, ahol nemcsak vad emberevők de keleti császárok és királyok, hadvezérek tárják fel szívüket Krisztus igazsága előtt.

Megemlítendő, hogy a testvérek oly készséggel fogadták el a létesítendő magyar misszióiskola tervét, hogy a rendezett gyűjtés alkalmával készpénzben és jegyzésekben 1500.— pengő gyűlt össze.

Elismerést érdemel a miskolci tábea-csoportnak azon önfeláldozása, amellyel a jelenlévő testvéreknek olcsó és ízletes, hideg és meleg ételek felszolgálásával lehetővé tette, hogy a lelki mellett testi táplálékot is kaphassanak. Kéllemes meglepetés volt, hogy mikor a gyülekezeti helyiségben nem fértek el a testvérek, akkor egy hangszóró segítségével közvetítettük a beszédeket az imaház udvarán elhelyezkedett testvéreknek.

Lélekben a további küzdelemre megerősödve távozott a testvériség az otthonába, hogy örömmel továbbítsa Isten üzenetét, melyet a konferencia alatt nyertek életükre és munkájukra vonatkozólag. Az Úr szentelje meg a konferenciából fakadó áldást, hogy sok gyümölcsöt hozzon az örökéletre.

Albrecht József.

A Középmagyar Terület és Nyugatmagyar Misszióterület együttes konferenciájának jelentése az 1936. és 1937.

évekről: 133. Zsoltár 1.

Konferenciánkat f. évi június hó 2-ától 5-ig csütörtök estétől vasárnap estig a budapesti Kápolnánkban és szombaton a Budai Vigadó nagytermében tartottuk meg. Felejthetetlen élményekben volt részünk és legtöbben azon véleményüknek adtak kifejezést, hogy ilyen áldásos konferencia még nem volt Magyarországon. A Szentlélek munkálkodott külföldi testvéreinken keresztül és a konferencia minden egyes óráján úgy Kápolnánk, valamint a Budai Vigadó zsúfolásig megtelt. Szombaton kb. 800-an voltak jelen és különösen megható volt a szombat délutáni prédikátor felszentelés, amikor Debreczeni S. és Szigethy J. testvéreket szentelték fel a prédikátori tisztségre. Felejthetetlen volt a vasárnap délelőtti konferencia-ülésünk, amikor a közeljövőben felállítandó misszióiskola céljára a testvérek készpénzben P. 265.70-t és jegyzésben pedig 6,502.— pengőt adományoztak, azonkívül egyik testvérünk P. 5,000-t érő házat is erre a célra felajánlotta. Természetben még felajánlottak 2 kecskét, 1 pávát és 1 olaj-festményt.

Külföldi testvéreink: a Divízió részéről: Rudy H. L. titkár, Strahle J. a Kiadóhivatali osztály titkára, valamint Weaver J. E. a Nevelési osztály titkára, meghatódottan szemlélték a testvérek lelkesedését és örömet, valamint áldozatkészségét a misszióiskola felállítását illetőleg. Búcsuzásakor meg is jegyezték, hogy ilyen áldásos konferenciában már régen nem volt részük.

A konferencia ügyeinek megbeszélését Középmagyar Terület részéről 85 és a Nyugatmagyar Terület részéről 40 kiküldött jelenlétében kezdtük meg imádsággal. 4—500 testvér hallgatta állandóan a tanácskozásokat.

Felvettük a legutóbbi konferencia óta alakult gyülekezeteket és pedig: Budapest „D”-t 46 taggal, Óbudát 26 taggal, Ujpestet 19 taggal, Tápét 12 taggal, Tápiószelét 24 taggal, Ceglédet 13 taggal és Baját 10 taggal.

Michnay atyafi a Középmagyar Terület jelentését olvasta fel az 1936 és 1937-es évekről. A lélekmentésben 1936. évben 10 evangéliumi munkás

és 1937. évben 12 evangéliumi munkás, 41 különböző helyen dolgozott, melynek eredményeképpen 1936. évben 68 lélek és 1937. évben 107 lélek vétett fel közösségünkbe keresztség és szavazás által.

A Nyugatmagyar terület jelentését Zarka atyafi olvasta fel, mely szerint 1936. évben 6 evangéliumi munkás dolgozott 21 gyülekezetben és 15 csoportban. 1937. évben szintén 6 evangéliumi munkás dolgozott 21 gyülekezetben és 18 csoportban, melynek eredményeképpen keresztség és szavazás által 1936. évben 54 lelket és 1937. évben 43 lelket vettünk fel közösségünkbe.

Rudy testvérünk a jó jelentésért örömeinek adott kifejezést és buzdította a testvéreket, hogy a lélekmentés munkájában a prédikátorokkal együtt munkálkodjanak, hogy a kisebb létszámú gyülekezetek tagszáma mielőbb megsokszorozódjon. Strahle atyafi pedig azon reményben szólalt fel, hogy az elkövetkezendő konferenciái években, mivel Isten művét gyorsan be kell fejezni, ezért Magyarországról is misszionáriusokat fogunk küldeni a misszióterületekre. A konferencia az összes jelentéseket egyhangúlag elfogadta.

A konferenciái bizottságok a következőkben lettek előterjesztve: *Határozathozó bizottság* tagjai mindkét terület részére: Weaver J., Sohlmann K., Zarka D., Szamecz P., Wittmayer J., Pattogató J. és Pammer M. *Hitelesítő bizottság* tagjai mindkét terület részére: Strahlé J., Rudy H., Weaver J., Murányi Á., Sohlmann K., Michnay L. *A kijelölő bizottság* tagjai: a Középmagyar Terület részére: Rudy J., Michnay L., Lőrinc J., Dobos J., Bósz F. A Nyugatmagyar Terület részére: Rudy J., Michnay L., Majoros I., Gajcsi J. és Váradi I. A határozathozó bizottság javaslatait élénk megbeszélés után egyhangúlag elfogadtuk. Ezen határozatok az Advenhírnök más helyén találhatók.

A kijelölő bizottság javaslatai a következőkben fogadtatták el:

Közép terület:

Elöljáró: Berghauer Imre. Pénztáros és titkár: Roóz Árpád. Osztálytitkár: Sohlmann Károly. Könyvevangélista vezető: Tóth Gyula. Könyvellenőr: Jenik Gyula. Területi bizottság: Berghauer Imre, Roóz Árpád, Sohlmann Károly, Stoics István, Katona Sándor, id. Skultéthy Rezső, Dobos József. Leszámoló bizottság: a Területi bizottság tagjain kívül: Lőrinc J. és Szamecz P.

Nyugat terület:

Elöljáró: Zarka Dénes. Pénztáros és titkár: Roóz Árpád. Osztálytitkár: Sohlmann Károly. Könyvevangélista vezető: Kovács Károly. Könyvellenőr: Jenik Gyula. Területi bizottság: Zarka Dénes, Sohlmann Károly, Roóz Árpád, Kovács Károly, Debreczeni Sándor, Pammer Mihály és Nagy József. Leszámoló bizottság: a Területi bizottság.

A hitelesítő bizottság által előterjesztett és elfogadott javaslat következett.

Közép terület:

Felszentelt prédikátorok: Berghauer I., Bajor

L., Szabó J. *Felszentelésre ajánlva*: Szigethy J. és Debreczeni S. *Segéd prédikátorok*: Berzenczey K., Delizotti K. *Missziómunkások*: Roóz Á., Négyesi J., Kiss J., Greiner S., Bajor M., Marinka E. *Könyvevangélisták*: Hankó M., Hunyadvári M., Korenyik A., Miklós J., Molnár J-né, Tamás T., Tamás T-né, Tóth B-né, Bihun L., Kollár M., Lendvay S., Lendvay S-né, Miklós J-né, Sántha G. *Próbakönyvevangélisták*: Holicska R., Molnár J., Szöllősi Zs-né, Tőreki J. *Kezdő könyvevangélisták*: Burján A., Burján A-né, Győri J., Győri J-né, Juhász J., Szecsődi J., Sztachó M.

Nyugat terület:

Felszentelt prédikátorok: Zarka D., Buzgó M., Katona S. *Segédprédikátorok*: Vankó M., Kovács K. *Missziómunkások*: Csányi Z., Herczeg M., Róth G-né. *Könyvevangélisták*: Balán M., Beretka L., Riba L., Róth M., Sárkány J., Bondár K., Király A., Német Gy., Róth Gy., Polgár S., Sverle P. *Próba-könyvevangélisták*: Androsics Gy., Glavák L., Kreitner J., Ruzics K., Allinger H., Allinger J., Hernesz J., Rókás L. *Kezdő könyvevangélisták*: Bujdosó L., Bujdosó L. né, Czifra I., Rózsa E.

Az egyes osztályok jelentései is nagy örömben részesítettek bennünket. Sohlmann testvér igen értékes előadást tartott az osztálymunkáról. Tóth és Kovács atyafi pedig a könyvevangélista, valamint Gyarmati és Veszeloyszky testvér a kiadói hivatali műről számoltak be és tapasztalhattuk a mű minden ágában az örvendetes és állandó növekedést.

Mindannyian sajnáltuk, midőn a konferencia utolsó órájához érkeztünk és hogy a búcsúzás percei eljöttek. Ismét tapasztalhattuk azt, hogy ezen a földön minden véges s ugyanakkor arra is gondoltunk, hogy milyen jó az Urat szolgálni, mert elkövetkezik az az idő, amikor a hűségesek Isten orcája előtt megjelenhetnek és nem lesz többé elválás.

Roóz Árpád.

HATÁROZATOK.

1. HÁLAHATÁROZAT.

Zsolt. 111. 1—3. „Dicsérem az Urat teljes szívűből az igazak környezetében és a gyülekezetben. Nagyok az Úrnak cselekedetei, kívánatosak mindazoknak, akik gyönyörködnek azokban. Dicsőség és méltóság az Ő cselekedete és igazsága megmarad mindvégig.“

Hálásak vagyunk az Úrnak, hogy az elmúlt években megőrzött bennünket és áldásokban részesített. Hálásak vagyunk a testi és lelki épségért és erőért, a munkáért, az Ő igazságáért, melyben megtartott bennünket; hálásak vagyunk a lelkekért és az anyagi javakért, s mindenért, amiben az Úr részesített.

Igéretet teszünk az Úrnak, hogy a jövőben is hűségesek és odaadók leszünk.

2. ELŐKÉSZÜLET KRISZTUS VISSZAJÖVETELÉRE.

A sűrűn váltakozó idők jelei arról győznek meg bennünket, hogy az Úr Jézusnak eljövetele közel van, ezért elhatározzuk, hogy:

a) a jövőben különös gonddal fogjuk olvasni az Ígét. Minden jelre és eseményre, amelyre az Úr Jézus Máté 24-ben figyelmünket felhívja, figyelni fogunk,

b) I. Thess. 5, 5—6 szerint mint a világosság fiai éber és józan életet fogunk élni, hogy az Úr készen találjon bennünket, amikor eljön. Luk. 21, 36.

3. LÉLEKMENTÉS ÉS LÉLEKMEGTARTÁS.

Minden megtért léleknek örvend a menny serege és örül az Úr népe itt a földön. Pál apostol figyelmeztet bennünket (I. Kor. 15, 58-ban): álljunk meg mozdíthatatlanul az Úrnak dolgában, hogy minél több lelket nyerjünk és minél kevesebb kizárás (elesés) legyen. Kérjük az összes evang. munkásokat, gyül. tisztviselőket, hogy csak olyan lelkeket ajánljanak a felvételre, akik az igazságot már a keresztség előtt kiélték, a tagok pedig legyenek segítségükre, hogy azok mindvégig a hitben megálljanak.

Hogy a kizárásokat lehetőleg csökkentjük, elhatározzuk, hogy a kereszstelendők felvételénél nagyobb körülményekkel fogunk eljárni és hogy a barátok, alapos oktatás után, a megismert igazságot a keresztség előtt legalább három hónapig gyakorlatilag is kiélték. Amennyiben ezidő alatt életükkel és hűségükkel jó bizonyosságot tettek, úgy ajánlhatók a keresztségre.

4. JÓLÉTI MUNKA.

A Biblia szerint a szeretet által munkálkodó hit képezi Isten gyermekeinek legszebb gyümölcsét. E téren kifejtett tevékenységünk már eddig is sok áldást szerzett. Arra fogunk törekedni, hogy a Tábea munkát a gyülekezet kebelén belül, a jóléti munkát pedig kifelé, mindjobban kiépítsük. Ezért elhatározzuk:

a) minden gyülekezetben legyen jóléti csoport szervezve.

b) minden testvérünk legyen tagja a jóléti csoportnak.

c) a testvérek tartsák szem előtt azt, hogy „jobb adni, mint venni.”

d) a támogatásban részesültek legyenek hálásak az Úrnak minden kicsiny támogatásért és ne hagyja el ajkunkat a zúgolódás szava.

Márk 14, 7. „Szegények mindig lesznek veletek” mondá Jézus, Jób is abban látta hívői kötelességét: (Jób 29, 12—13) a szegényt és árvát megmenteni, tehát rajta segíteni. Legyen ez a mi kötelességünk is.

5. SZERETET-HÁZ.

A vezető atyafiak azon intézkedését, hogy a teljesen előregedett és mindenkitől elhagyott testvérek, akiknek támogatójuk nincsen, a vattai szeretetházban találjanak menedéket, helyeseljük és támogadjuk. Öreg testvéreink eltartására, mint a múltban, úgy a jövőben is megteszünk minden tőlünk telhetőt és hűségesen megtartjuk azon ígéretünket, hogy öreg testvéreink eltartására havonként és fejenként 50 fillért adakozunk.

Meggyőződésünk az, hogy a jóléti munka eme-

lése és kifejlesztése a munka előbbrevitelének és a mű tekintélye emelésének elengedhetetlen követelménye.

6. NEVELÉS ÉS MISSZIÓ-ISKOLA.

Mivel az adventi mű fejlődése Magyarországon annyira előrehaladt, hogy soraink között szép számú fiatalok vannak, akik keresztyéni jellemük különös kiképzését szükségelik, továbbá mivel állandóan új erők, kell, hogy kiképeztesse az evangélium munkája számára, akik itthon vagy a külmiszióban az örökkévaló evangéliumot terjesztik, ezért ajánljuk:

a) hogy Magyarországon minél előbb misszió-iskola alapíttassék.

b) hogy a jelen konferencia alkalmával egy nevelési alap létesíttessék, amely a misszióiskola berendezési költségeinek fedezésére szolgáljon és hogy a jelen konferencián külön gyűjtés rendeztesse ezen iskola-alap javára.

c) hogy fiataljaink felbátoríttassanak, hogy a mi új magyar misszióiskolánk látogatására felkészüljenek.

7. IFJÚSÁG.

Ifjúságunk a gyülekezet reménye és jövője. A gyülekezet legszentebb kötelessége: ifjúságot Krisztusban és az igazságban megtartani és azt a hatalmas erőt, melyet ifjúságunk képvisel, a munka befejezése érdekében a lélekmentés munkájába bekapcsolni. Ezért ajánljuk:

a) hogy gyülekezeteink fokozott gonddal vigyázzanak ifjú tagjaink megtartására. A gyülekezet nevelje őket gonddal és türelemmel. Felőtt tagjaink karolják fel a gyengéket és tapasztalatlanokat és becsülik meg a szorgalmasakat és erőseket, hogy fiataljaink igazán otthon érezzék magukat a gyülekezeteinkben és családaink körében.

b) Ugyanakkor kérjük fiataljainkat, fordítsanak nagyobb gondot lelki életükre, nehogy vesztélyes korunk csábításai és a mindennapi élet kísértései foglyul ejtsék, vagy éppen saját szívük csalja meg őket. Vigyázzanak fiataljaink a jó módor és érintkezés szabályaira, tisztességes ruházkodásra, kerüljenek mindent, ami a világ fiaihoz hasonlóvá teszi őket, hogy igazán méltók legyenek Megváltójukhoz és az igazság fenséges elveihez, melyeket képviselnek.

c) Szükséges, de nem elég, ha ifjúságunk csupán istentiszteleteket és önképző órákat tart és ünnepélyeket rendez. Meg kell tanítani őket arra, hogy miként nyerhetnek fiatal társakat szerető Üdvözítőnk számára: azután ki kell küldeni őket elveszett, bűnökben élő fiatalok megmentésére.

8. TIZED ÉS ADAKOZÁS.

A Szentírás alapján hiszünk a tized szentségében, ezért előjognak tekintjük azt, hogy bevételünknek tizedét az Úrnak adhatjuk. Istentől jön az áldás, melyet az Úr azoknak ígért, akik hűségesen támogatják az Ő művét a tizeddel és áldoznivalókkal. Mal. 3, 10. Azért mi is hűséget kívánunk gyakorolni az Úr előtt.

9. BELMISSZIÓ.

LAIKUS EVANGÉLIZÁCIÓ.

I. A jövőmondás lelke világosan beszél arról, hogy nem lesz addig befejezve a mű, amíg laikus tagjaink nem egyesülnek a munkában a prédikátorok törekvéseivel és nem végeznek evangélizáló munkát. A mennyei program megvalósítása érdekében ajánljuk a gyülekezeteinknek, hogy szívvel lélekkel valósítsák meg a General Konferencia által a laikus evangélizáció fellendítésére kiadott terveket és pedig:

1. „Nyerd egy lelket évenként.“ Az evangélium az Istennek üzenete egyes emberekhez. Jézus maga volt a legnagyobb személyes evangélizáló. Nem tömegesen, hanem egyenként nyerte követőit. A jövőmondás lelke mondja, hogy a személyes lélekmentés terve, a lelkek egyenkénti megmentése a legalkalmasabb eszköz az igazság terjesztésére. Ezért felkérjük kedves testvéreinket, hogy tegye mindenki önkéntes feladatává és céljává évenként egy lelket vezetni Jézushoz az igazság elfogadása által.

2. „Laikus bibliamunkások.“ A jövőmondás lelke szerint, testvéreink közül százan és százan, ezren és ezren fogják látogatni a családokat és tanítják Isten igazságát. A Szentlélek ereje által az emberek meggyőződnek az igazság felől és őszinte megtérés lelkületét nyilvánítják. Minden oldalról ajtók nyílnak meg az igazság hirdetésének befogadására. A mennyei befolyás mintegy megvilágosítja a világot.

Tagjaink laikus bibliamunkásokká való kiképzése mennyben született terv. A General Konferencia ajánlatára elhatározzuk, hogy a folyó év őszén először nagyobb, majd kisebb gyülekezetekben oly tanfolyamokat tartunk, melyen tagjaink rendszeres és szakszerű kiképzést nyerhetnek a bibliaórák tartásának módjáról.

3. „Laikus prédikátorok.“ Ugyancsak a General Konferencia ajánlatára elhatározzuk, hogy az üzenet hirdetését a laikus prédikátorok kiképzése és beállítása által siettetjük. E célból a területi vezetőség által kijelölt és arra indítással bíró atyafiak számára kiképző tanfolyamokat tartunk.

II. ARATÁSI HÁLAMUNKA: Minthogy szívünkön viseljük Üdvözítőnknek világmisszióra vonatkozó megbízását, elhatározzuk, hogy a közlegő Aratási Hálamunkában szívvel-lélekkel részt veszünk és egyéni célunk (tagonként 15.— pengő) elérésével területünket hűségesen céljához segítjük.

10. SZOMBATISKOLA.

Ha azt akarjuk, hogy lelki színvonalunk emelkedjen és lelki életünk megelevenedjen, szorgalmasabban és mélyrehatóbban tanulmányozzuk Isten Ígését és a Biblialeckét. Munkásainkat és szomb. iskolai tisztviselőinket kérjük a tanító gyűlések elmélyítésére, tagjainkat pedig a szomb. iskola pontos és szorgalmas látogatására. Eljön nemsokára az az idő, amikor mindenki abból fog élni, amit lelke tárházában gyűjtött.

11. KÖNYVEVANGÉLIZÁCIÓ.

White tónó a könyvevangélizáció munkájáról, mint elsőrangú missziómunkáról beszél, ezért elhatározzuk:

- a) a jövőben is nagy gondot fordítunk a mű ezen ágára.
- b) bátorítani fogjuk a munkához képességekkel bíró testvéreket, hogy lépjenek be e munkába.
- c) segítségére leszünk azoknak, akik a munkában vannak, hogy abban továbbra is kitartsanak.
- d) mindennap fogunk imádkozni k. evang. testvéreinkért, hogy az Úr angyalaival kíséresse őket munkájukban és adjon nekik lelki és anyagi eredményt.

12. Minthogy elsősorban a szülők felelősek gyermekeik neveléséért, minthogy a felelősségnek tapasztalat és kiképzés alapján tehetnek a szülők eleget, ajánljuk:

1. Hogy minden szülő szenteljen különös figyelmet e feladatnak és tanulmányozzák, miként neveljék és képezzék ki gyermekeiket az otthonban.

2. Hogy minden terület készítsen minél előbb terveket, melyek szerint olvasó anyagot nyomtatnának gyermekeink számára, hogy megkönnyítsék a szülők feladatát.

3. Hogy minden terület a körülményekhez képest keressen egy személyt aki alkalmas arra, hogy a gyermekek otthoni nevelésében segítségül legyen.

13. KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Mint a konferencián összegyűlt testvérek, úgy a magunk, valamint a területek nevében szívből jövő köszönetünket fejezzük ki a Gen. Konferenciának és a Középeurópai Divízióknak, továbbá a Magyar Unióknak, Strahle, Weaver és Rudy atyafiaknak, mint külföldi vendégeinknek és Michnay Gyarmati, Tóth és Sohlman atyafiaknak, az Unió részéről való megjelenésükért és hasznos munkájukért.

Pihenés gyengék és kimerültek részére.

Testvérek! Magánosok, házastársak vagy családok július és augusztus hónapban üdülhetnek, gyógyulhatnak, Vatta, Borsod megye.

Teljes ellátás díja egy hónapra 40 pengő; házastársak személyenként 35 pengő; gyermekekkel személyenként 30 pengő.

Étkezés naponta 3-szor bőségesen, tetszés szerint vegetáriánus vagy húsos ételekből.

Fizetés előre történik.

Testvérek! Idegeneknek is ajánlható az ottani pihenés, ha alkalmazkodnak a házi rendhez és 25 százalékkal fizetnek többet, mint testvéreink. Levél címezendő: Bóka Károly testvér Vatta, Borsod m. Kastély.

GYŰLEKEZETI ÉLET

BÉKÉSI TESTVÉREK aratási és egyéb Tábea munkával tavaly nyáron 700 pengőt szereztek. Isten dicsőítésére harmóniumot vásároltak és a szegényeket támogatták. Alábbi képünk a kedves Varga család portáján készült. Akik így aratnak, azok az örök csűrökbe gyűjtenek.

JUGOSZLÁVIAI MAGYAR GYŰLEKEZETEINK.

Kb. 400 magyarajkú testvérünk él Jugoszláviában 14 szervezett magyar gyülekezetben. Ezek a gyülekezetek Bánátban és Bácskában vannak. Két magyar bibliamunkásunk igen szép munkát folytat a magyarok között.

Magyarajkú testvéreink itt Jugoszláviában igen szorgalmasak a különféle missziómozgalmakban és a missziómunkában általában. A jugoszláviai 150 gyülekezetünk közül a 14 magyar gyülekezet tűnt ki az ideai nagymisszióheti megrendelésekben is. Azonkívül a suboticaí (Szabadka) gyülekezet Jugoszláv Uniónk legpéldásabb szombatiskolája úgy a rendezettségre, mint a tagok pontosságára és hűségére nézve. A királyhalmi, tanyai és horgosi gyülekezetek pedig példás és lelkes ifjúsággal emelkednek a többi fölé. A testvérek istenfélők és értelmesek s közülük sokan jól értenek a zenéhez, egyesek a költészethez is. Ha vezető atyánkfiai ezeket a gyülekezeteket látogatják, mindig lelkes örömmre találhatnak és a legszívélyesebb fogadtatásban részesülnek. Isten igéjét igen szívesen hallgatják, tanulják és hirdetik ezen buzgó kedves testvéreink.

Ezért nem is feledkezünk meg róluk és uniónkban minden lelki tápot nyújtó anyagot, melyet a többi gyülekezeteknek küldünk, magyar nyelvre is lefordítjuk. Kiadóhivatalunk a jugoszláv folyóiratunkat magyar nyelven is kiadja, sőt ezentúl a Jugoszláv Unió hivatalos gyülekezeti közlönye, a „Glasnik“, magyar nyelven is meg fog jelenni.

Látjuk, hogy a Jugoszláv Unióban buzgó magyarajkú testvéreinket az Úr különös áldásban részesíti, habár nehézségekkel is kell küzdeniök, mivel a nép ott különösen fanatikus katolikus.

Horgosi gyülekezetünket utóbb be is záratták s a testvéreknek nem szabad gyülekezni. Az Úr azonban nem hagyja ezen drága testvéreinket s tudjuk, hogy nemsokára minden jóra fordul.

Ha majd az Úrral leszünk és mindnyájan ott fogunk Előtte állani, akkor nem lesz szükségünk többé a különböző nemzetiségű testvéreinkről beszámolni, mert mindnyájunk ajka és szíve egy nyelven fogja dicsőíteni a szeretet Istenét.

Jeszenszky Olga.

IFJÚSÁGI ÜNNEPÉLY SALGÓTARJÁNBAN.

Kimagasló nap volt ifjúságunk életében április 17-ike: jólsikerült ünnepélyt tartottunk. Már hetekkel előre folyt a lázas készülődés. Próba próbát követett. Költemények, párbeszéd, szólók tették változatossá ünnepélyünket. Az Ige szavait a k. Debreczeni testvérünk szólotta. Vendégeink voltak Budapestről és Jászberényből. Ünnepélyük, bár szűk keretek között folyt le, mégis éreztük menyeyei Atyánk áldását. Különösen megható volt a „Vezet a kereszthez út“ című duett és az „Élet diadala“ című költemény. Még most is fülünkbe cseng utolsó mondata: Győzött a Krisztus, győzött az élet! Ünnepélyünket megkapó zárókölteménnyel fejeztük be, melyet Kálnai Editke kis barátkozónó mondott el. — Mindnyájunk arcáról öröm és megelégedés sugárzott. Boldogok voltunk, hogy igyekezetünkkel szolgálatot tehetünk k. vendégeknek. Vajha az Úr megáldaná tevékeny ifjúságunkat és sok hasonló örömben részesítene bennünket.

Szukán József.

ÁGYALAPÍTVÁNYOK AZ Ö. O. RÉSZÉRE:

Bende Károly 25.—, Biró Margit 25.—, Bösz Ferenc 25.—, Kormos Jenőné 25.—, Réti János 100.—, Patak Józsefné 200.—, Kosszarécky Aranka 25.—, Popovics tvnő Dombegyháza 7.—, Bacsá György 10.—, Tábea, Battonya 20.—, Kojnok Györgyné 10.—, Stasák Jánosné 10.—, Jeszenszky N. 15.—, Kiskunfélegyháza gyül. 25.—, Nagy Józsefné 25.—, Gluber Ferencné 25.—, Sajti Gábor és neje 25.—, Nagy Bálint 25.—, Jelinek J. 7.—, Téglás János 25.—, Pásztor Miklósné 8.—, Ujgyőri gyül. 20.—,

Pestszenterzsébet gyül. 10.—, Könyvevangélisták, Keletmagyar-t. 15.—, Siry György és neje 25.—, Kiss Arnoldné 5.—, Tar Ilona 25.—, Sohlmann K. 25.—, Erdődy Mária 25.—, Balázs Anna 544.—, Papp tvnő Karcag 25.—, Ujgyőri ifjúsági csoport 15.—, Ujgyőri Tábea 25.—, Tunyogi gyül. 25.—, Berettyóújfalú gyül. 50.—, Nagyabajomi gyül. 25.—, Székesfehérvár gyül. 30.—, Nagykanizsa gyül. 20.—, Sopron gyül. 17.—, Kaposvár gyül. 20.—, Nagykőrös gyül. 50.—, Biró Istvánné Sashalom 25.— pengő.

RASMUSSEN TV. MAGYARORSZÁGON. Január óta gyakran volt előjogunk vezető testvéreket üdvözölhetni hazánkban. Kedves vendégeink között egyik legkedvesebb volt Rasmussen testvérünk, akit régi kapcsolatok fűznek a magyar testvérekhez és a magyar műhöz. Eljött közénk, mint a General Konferencia Belmisszió Osztályának titkára. Közvetlensége megnyerte újra a testvérek szeretetét. Céltudatossága és elelvensége valamennyiünket áthatott.

Fontos tervek megvalósításáról tárgyalt a Magyar Unió bizottságával. A laikus evangélizáló mozgalom terveit tárta elének. A világ más országaiban már régen végeznek rendszeres bibliamunkát és tartanak nyilvános előadásokat arra alkalmas és kiképzett derék tagjaink. Mi magyarok lemaradtunk e téren, sokat kell behoznunk és pedig sietve. Rasmussen tv. előadása folyamán előttünk egy nagy laikus mozgalomnak körvonala alakult ki: valamennyien láttuk, mit tehetne száz és száz derék kiképzett testvérünk mások érdekében, ha csak bevonnák őket e munkába.

Miskolcon és Budapesten összejöttek a Belmisszió tisztviselők, kikkel egy-egy napig tartó tanfolyamot tartott Rasmussen atyafi. Mindannyian igen méltányoltuk a nyert utasításokat. Különösen áldásos volt a szombat délelőtt és délután. Budapest összes gyülekezetei és egész ifjúsága jelen volt a kápolnában. Rasmussen atyafi a legjobb benyomásokkal távozott. Azt írja, hogy felejthetetlenek voltak számára a Magyarországon töltött napok és arra kér, hogy tolmácsoljuk nektek a legszívélyesebb üdvözlését. *Sohlmann K.*

FELHÍVÁS A GYÜLEKEZETEKHEZ. Az Unió bizottsága elhatározta, hogy egymásután bocsát ki füzeteket, melyekben White tvnő a belmisszióról, ifjúságról és szombatikoláról beszél. Testvéreink nagy örömmel fogadták ezt a tervet a konferencián. Kétségtelen, hogy ezek segíteni és lendíteni fogják az osztályok munkáját és a gyülekezetek tevékenységét.

Az első füzet már meg is jelent. Címe: „Felhívás a gyülekezetekhez a belmisszió munkában való tevékenységre vonatkozólag.” Terjedelme 40 oldal, ára 10 fillér és 2 fillér portókölség darabonként. Kérünk benneteket, szerezzé meg mindeki e füzetet. Nemsokára új füzetek jelennek meg. Az idők jeleire és óriási feladatunkra hívják fel a jövőmondás lelke által írt sorok figyelmünket.

HOGYAN TARTOK BIBLIAÓRÁT? Előzetes jelentést küldünk Nektek egy másik kiadványról, melynek kiadásán most dolgozik a nyomda. E

könyvet az Unió bizottság megbízására állította össze a Belmisszió osztály és kézikönyve lesz a laikus bibliamunkásokat kiképző tanfolyamoknak. Tele van gyakorlati tanácsokkal, hasznos utasításokkal. Egy lélekmentő sem nélkülözheti e kézikönyvet. Címe: „Hogyan tartok bibliórát?” és 124 oldalas a kis könyvecske. Júliusban már kapható a traktát-fiók útján.

BIBLIAMUNKÁS TANFOLYAMOK A TAGOK RÉSZÉRE. A miskolci és budapesti konferenciánkon egyhangúlag fogadták el testvéreink a General Konferencia ama tervét, hogy folyó év őszén kiképző tanfolyamokat tartsunk oly tagjaink részére, kik önként tényleges bibliamunkát óhajtanak végezni és lelkeket a keresztségre vezetni. Tegyétek ezen tervet imátok tárgyává, hogy a felhívás ne érjen majd senkit váratlanul.

HALALOZÁS.

Szabadbattyánban 1938 ápr. 4-én, az Úrban csendesesen elhunyt Pászthory Aladár testvérünk, 67 éves korában. A székesfehérvári gyülekezetnek 17 éven át hűséges tagja volt. Adja az Úr, hogy az igazak feltámadásában részesüljön.

Herceg Mária.

Döbröközön 1938 febr. 23-án nagy részvét mellett temették el özv. Gajcsi Józsefné testvérnőt 58 életévében. A testvérnő egy éve, hogy szövetséget kötött az Úrral. Utolsó óráit csak imával és énekléssel töltötte el. Egyébről tudni sem akart.

Kaposváron 1938 márc. 2-án kísértük utolsó útjára Lukács Gyuláné balatonlellei testvérnőt, aki az itteni kórházban 53-ik életévében az Úrban elhunyt. A testvérnő folyó év január 1-én kötött szövetséget az Úrral Nagykanizsán. Az Úrban tett reménységben zárta le szemeit.

Kaposváron 1938 márc. 24-én aludt el kedves Halász testvérek újszülött kis leánya. A vigasztalás szavaiból remélik a szülők, hogy megdicsőült testben látják majd gyermeküket a feltámadáskor.

Buzgó M.

Pestszenterzsébeten 1938 május 28-án kísértük pihenőjére Zsupán Vincéné testvérnőt. Nagy harcok árán választotta az Urat és betegségében is hitet tett Krisztus eljövételéről.

V. Gy.

Zalamedgyesen március hó 10-én temették el özv. Koppány Dánielné testvérünket, aki 82 éves korában aludt el az Úrban békeességben. A temetésen nagyszámú jelenlévő előtt tettünk bizonyosságot a két feltámadásról s adventi reménységünkről.

Katona Sándor.

Újfehértói gyülekezet hűséges tagja Czebrovski Andrásné testvérnő 1938. jan. 27-én 30 éves korában a nyiregyházai kórházban rövid szenvedés után az Úrban elaludt. Az Úr terhének hűséges hordozója volt.

Debreceni gyülekezet hűséges tagja Varga Ferenc testvérünk hosszabb betegség után febr. 11-én az Úrban elaludt. Emlékezzék meg róla is az Úr, amikor eljön, az Ő országában!

Büdszentmihályi csoport hűséges tagja Dancs Miklósné testvérnő 1938 febr. 24-én 63 éves korában hirtelen elaludt. A feltámadás Ura szólítsa őt, mikor megjelen az ég felhőiben!
Stoics István.

Miskolcon 87 éves korában halt meg március 17-én Lacziák Jánosné testvérnőnk. 80 éves volt, amikor az igazságot elfogadta és 7 éven keresztül hűségesen követte Megváltóját. Azon boldog reménységben aludt el, hogy a feltámadás napján ő is ott lesz az Úr Jézus Krisztus jobbján mellette.
Murányi Árpád.

Felsőgödön temettük el Veres Áronné testvérnőnk 87 éves korában, mint a budapesti A. gyülekezet tagját. Elhunyt testvérnőnk 1912-ben, amikor Hunerghardt János testvérünk volt a magyarországi műnek vezetője, fogadta el az igazságot és így 25 évig volt az Úr Jézus hűséges követője. Utóbbi éveit súlyos betegségben ágyban töltötte, de Istenben való megnyugvással és türelemmel viselte szenvedéseit. Hisszük, hogy a feltámadás reggelén az Úr Jézus megváltottai között lesz ő is, mivelhogy az Úrban halt meg.
Berghauer I.

Újkígyóson május hó 28-án temettük el Vidovenyecz testvéreink 4 hónapos kisfiát, Janikát. A gyászoló szülők Jézusnak Péterhez intézett szavaiban (János 13, 7.) megnyugodva, búcsúztak el gyermeküktől a feltámadás biztos reményében.
Albrecht József.

Mezőberényben elhunyt Diviki Dániel testvérünk, hosszú betegség után 1938 ápr. 3-án 28 éves korában. Szüneteseit a legnagyobb türelemmel viselte. A békési gyülekezetnek volt tagja.

Nagykamaráson 73 éves korában halt el Gulyás András testvérünk 2 héti súlyos betegség után 1938 május 15-én. Temetésén az ének mellett elhangzott a hitvalló bizonyágtevés is a feltámadásról és Urunk visszajöveteléről.
Halász Lajos.

Must. konzerválása

régen és ma.

Utolsó vacsorán az Úr a szőlőtökének természetéről beszélt (Máté 26, 29.), amit az ő vérenek jelképekül, az úrvacsora jegyül hagyott. Mivel a kenyér kovásztalan volt, hiszen a kovásztalan kenyerek hetében történt ezen rendel-

kezés, bizonyos, hogy a szőlő „eme termése” is erjedetlen volt, mert az ősi zsidó háztartást a legnagyobb körültekintő gondossággal tisztították meg azon hétre minden kovásztól és erjedéssel kapcsolatos tárgytól. Természetes, hogy az Úr Jézus testének és vérenek jelképe nem is lehet olyan, amihez erjedés ért, hiszen az erjedés a bűn szimbóluma s az Úr testéhez és vérehez a bűnnek árnyéka sem fért.

Csak a későbbi keresztény századok hanyagsága és fölületes nemtörődősége termelte ki azt a szokást, hogy a keresztény középkor miséjében és később a reformált egyházakban az úrvacsorában erjedt, tehát alkoholos részegítő ital jelképezi Jézus Krisztus vérének. Az Úr erre felhatalmazást soha, sehol nem adott. Ezért a Krisztust váró nép hűséggel ragaszkodik az Úr Jézus rendelkezéséhez és kiforratlan, nem erjedt bort iszik az Úr halálának és eljövételének emlékére.

Felmerül a kérdés: hogyan tudták a zsidók konzerválni a mustot, hogy az meg ne erjedjen, mikor a modern kémia világában is annyi rossz tapasztalatot szereztek testvéreink, mert a mustot eredeti formájában meg akarták őrizni. Igen érdekes volt az a módszer, ahogyan a zsidók ezt végrehajtották az ősi időkben. Ők a frissen sajtolt mustot sziklába vágott, nagy kiterjedésű és sekély mélységű medencékbe vezették, ahol a nap sugarai végezték el a konzerváló munkát.

Tudnivaló, hogy a must forrása nem „természetes,” hanem természetellenes dolog. Olyan, mint a gyümölcs rothadása, vagy a kenyér penészedése. Elesik azoknak az állítása, akik azt mondják: hát Isten így teremtette. Nem igaz! Akik így gondolkoznak, várják meg, míg a gyümölcs megrothad, a kenyér penészes lesz és aztán egyék meg, hiszen magától lett olyan. Erre bizonyosan nem hajlandók. A must erjedése is ilyen folyamat: eredeti, természetes műveltől fosztja meg Istennek ezen nemes ajándékát a rothadás, és a tápláló, életetadó értékes italból: részegítő folyadék lesz.

A szőlő héján belül az erjedésre semmi lehetőség nincs. Isten így teremtette. Ezért nincs alkohol az aszúszőlőben, ha helyesen tartják el.

Az erjedést a mustban az erjesztőgombák okozzák. Ezek hasonlóak azokhoz, amik a gyümölcs rothadását okozzák és rokonok a penészgombákkal, de más családba tartoznak. Az erjesztőgombák miriádjai lebegnek a levegőben, ülnek a tárgyakon, így a szőlőszemekben is. Ha oly körülmények közé kerülnek, ahol életlehetőség van számukra, akkor működnek. A különböző cukorfajták, így a szőlőcukor bizonyos hígágú oldatában tenyésznek, szaporodnak, miközben végzik átkos, romboló munkájukat. A mustban pl. megtámadják a feloldott állapotban lévő szőlőcukrot és alkohol keletkezik. A szén-dioxid gáz kipezseg és megmérgezi a pince levegőjét, halálát okozza a vigyázatlannak, vagy tudatlannak. Az alkohol, sajnos bentmarad a hordóban, a természetétől megfosztott folyadékban és meg-

mérgezi azt, aki abból iszik. Halált csak ritkán, de annál több bűnt okoz s az embert az állattal egy színvonalra süllyeszti.

A Szentírásban az Úr sokszor és sok helyen szigorúan tiltja ennek a szőlőhöz vajmi kevés közül folyadékknak a fogyasztását. Ezért a zsidók már a legrégebb időben fölfedezték a természetes konzerváló berendezést és élvezték annak áldásait. A nap sugarainak úgynevezett ultra-viola része az olyan apró szervezetekre, mint az erjesztőgombák, pusztítóan hatnak. A sekély rétegben elterült frissen sajtolt must, a forró-égővi nap perzselő sugarai által izzóvá égetett sziklakádban besűrűsödik, miközben az ultra-viola sugarak az erjesztőgombákat megölik. Az ilyen szörpszerű, tömény cukortartalmú folyadékba, ha bele is kerül újból a levegőből valami erjesztőgomba, nem tud már kifejlődni (pl. a málnaszörp). A szőlőszörpöt kőkorsókban tartották és amikor fogyasztására került a sor, éppen úgy hígították, mint mi a málnaszörpöt: 5—6-szoros vízzel.

Az őskeresztény úrvacsorák alkalmával, amikor az apostolok és utódaik azt kiszolgáltatták, alkalomszerűen vegyítették a szőlőszörpöt vízzel, amennyire szükség volt a jelentkezők száma szerint. Ezért maradt fenn a misében azon szer-tartás, hogy a pap a bort vízzel vegyíti. Ennek utólag azt a magyarázatot adták, hogy az Úr Jézus sebéből vér és víz folyt ki, de ez a magyarázat csak elferdülése a valóságnak, ami az ősi szokásból ceremóniaként fennmaradt akkor is, amikor már a lényeg megszűnt, s nem sűrített mustot kevernek vízzel, hanem alkoholos bort.

Mi az Úr törvénye iránti hűségünkben és engedelmisségünkben kifolyóan, teljes mértékben tartózkodunk az alkoholos italoktól, és arra törekszünk, hogy szőlőtermelő testvéreink gyümölcstermésüket inkább csemegeszőlőnek értékesítsék, vagy must alakjában őrizzék meg a fogyasztás számára. Amit ártalmasnak tartunk, azt mások részére se termeljük! Fontos ezeket jól átgondolni! Reméljük, a közösség keretén belül ez a kérdés is megoldást nyer.

A saját használatra eltett must sokszor igen kifogásolható, sőt tapasztalat bizonyítja, hogy némi erjedési folyamat is végbe ment némelyikben, amit a rendszeres fogyasztó nem vesz észre. Ezért közlünk néhány módszert, illetve konzerváló eljárást a must megőrzésére:

1. A salicil régi közismert szer, de nem minden esetben vált be. Általában 100 literhez 40 gramm (4 deka) az előírással adag, de az függ attól is, hogy miként kezelik a mustot és nagyon hideg pincében áll-e?

2. A legalkalmasabbnak találtuk eddigi tapasztalatok szerint a „Nátrium benzoicum”-ot (benzoikum), mely a szervezetre ártalmatlan anyag. 100 literhez 100 gramm (10 deka), vagyis minden literhez 1 gramm (10 literenként 1 deka) szükséges. Ezt a friss mustba úgy keverjük bele, hogy előbb néhány literben föloldjuk a szükséges mennyiséget, ezt beleöntjük a hordóba és

utána öntjük a többi mustot, míg a hordó tele nem lesz. Ledugaszoljuk és hűvös helyen tartjuk. Nem kell leszűrni sem. Maradhat a seprőjén, míg el nem fogy.

3. A „Kálium metabisulfit” tablettákban is kapható, üvegfliákban csomagolva. Rajta van az adagolás a különböző természetű mustokhoz mérve. Ennek a használata is kitűnő mustot eredményez, de kezelése körülményesebb. A föloldott állapotban vegyített mustot harmadnap a seprőjéről le kell szűrni (fejteni), és újból a megfelelő mennyiséget kell a konzerváló szorból belekeverni.

4. Vannak ezenkívül más konzerváló szerek is, mint pl. a „Nipaconbin”, amit egyesek igen dicsérik.

A mustot felfőző eljárással eltenni nem tanácsos. Az üvegben való befőzés, (dunsztolás) csak kis mennyiségre vonatkozó helyes eljárás. Nagyon vigyázni kell, hogy teljesen légmentesen zárjuk el a palackot. A konzerválószorból többet a kelleténél nem szabad használni.

Minden esetben ügyelnünk kell a must helyes és körültekintően gondos kezelésére, levegőtől való óvására. Elengedhetetlen a hűvös pince.

A család.

*Egy családi fészek milyen kicsi tér,
Mégis mennyi álom, vágy, hit belefér.
Futóhomokon van ott minden élet,
Ahol nincsen meghitt családi fészek.*

*Mert e csendes hajlék: Isten temploma...
Benne a teremtés zúgó folyama.
Itt van sarjadása nagynak és szépnek:
Százados szálfának, dalnak, mesének.*

*Ott, ahol a bűn mint szennyes folyondár
E szentélyt befonja: ott a halál jár.
S hol a család-eszményt sárba tiporják,
Pusztul ott a nemzet, ássa önsírját.*

*A családi fészek milyen kicsi tér,
Szűk körébe mégis egy világ befér.
Viharok téphetnek, jöhetnek vészek,
Nyugalmat ad s gyógyírt a szív sebének.*

Dóczi István.

Bibliai őskorban szereplők neveinek jelentősége

Nézzük, hogy Sém leszármazottainak nevei milyen őstörténeti tanulságot nyújtanak? Sém volt az, kiből Isten neve fennmaradt a későbbi korok számára vagyis az embereknek az Istennel való kapcsolata az ő leszármazottai révén maradt meg. (Lásd az erre vonatkozó előbbi közleményünket.) Sém leszármazottai óriási népcsaládot alkotnak és csak egy téves értelmezés szülhette azt, hogy a semita szó fogalma alatt a zsidókat értik már több mint egy évszázad óta.

Vízözön után két évvel később született **Arpaksád** (Móz. I. 11, 10.). Sémnek tulajdonképeni harmadszülött fia, de ő volt az, akin keresztül vonul az Istenhez ragaszkodók családja-vonala. **Elám és Assur**, kik idősebbek voltak, az elámitáknak, (Babilontól keletre lakó hatalmas népnek) és az assziroknak (Babilontól északnyugatra terülő ország birtokosainak) voltak ősai. Az Arpaksádnál fiatalabb **Lud** a Lydiaiak őse és **Arám** a Mezopotámia északi részén lakó népek ősatyja. A babiloni fogság alatt ezen rokon törzs nyelve oly hatással volt a zsidó népre, hogy saját nyelvét elfelejtve, illetve teljesen átformálva többé már nem is használta, hanem arámi és zsidó keveréket beszélt. Ezen a nyelven beszélt később az Úr Jézus is. De az ószövetségi Szentírás már előbb elkészült, mielőtt a zsidó nép ezen a nyelvváltozáson átment volna. Ezért volt külön írástudói kaszt, mert ezt az ősi elfelejtett írást külön kellett mint valami idegen nyelvet megtanulni.

Arpaksád nevében valószínűen egy Palesztinától északra lakó nép és Kaldea babilóniai neve rejlik. Az ő fia **Séláh**, kiről nem beszél úgyszólván semmit a Szentírás (Móz. IV. 26, 20.). Az ő fia volt **Héber**, kiről a zsidó népet is sokszor nevezi a Szentírás hébereknek.

Hébernek, ki a vízözön után mintegy száz évvel később élt, már rengeteg kortársa volt. Elképzeltető, hogy az emberiség mértani arányban való szaporodása folytán milyen tömegesen élhettek már száz év után a világon. Sétnek a vízözön utáni 2. évben már a harmadik gyermeke született. Egyébként minden alkalommal ott áll magyarázatul a nemzetségi táblán: „nemze fiaikat és leányokat.“ A fent felsorolt néhány névről és a multban ismertettek alapján látjuk, hogy az emberiség a vízözön után a földön ismét nagy gyorsasággal terjedt szét. Így hamarosan eljutottak a legtávolabbi földrészekre is. Noénak és gyermekeinek elbeszéléséből tudhatták, hogyan volt minden a

régi hatalmas kontinensen. Annál nagyobb volt a meglepetés, midőn Héber idejében jön a hír, hogy a föld elhasadt. Ennek magyarázatául a következő tudományos elmélet szolgál. A vízözön előtt csak egy szárazföld (világrész) volt. A vízözönrel kapcsolatos megfoghatatlan mértékű megrázkodtatások ezen egyetlen szárazföldet darabokra tördelték. Így állott elő az öt, illetve négy különálló világrész: Ausztrália, Afrika és Amerika az ősi nagy kontinens törzse és Eurázia (Európa és Ázsia), mely ma is mint egybetartozó egész maradt meg. Ez a következő példa szerint képzelhető el. Ha egy jégtáblát a vízben megütünk, akkor az több darabra törve úszik a víz felszínén s az addig egybetartozó tábla hasadása helyén víz lesz. A föld belsejét nehéz olvadt kőzetek kásás és folyékony rétegei alkotják. A legbelseje, ahogy azt a földrengési hullámok terjedéséből és egyéb jelekből kiszámítani lehet, magas hőfokú olvadt ércből áll. Ez a leg súlyosabb anyag, rajta az olvadt állapotban lévő nehéz kőzetek s ezeken mintegy úszva a már kihűlt, megszilárdult tömeg, mely fajsúlyra a legkönnyebb: a szárazföldnek nevezett tömbök, melyek mint a vízben a jég, úsznak a nehéz fajsúlyú olvadt kőzetben. Ezek valaha egy tömeget alkottak, de a vízözönkor széttörték és azóta a föld forgása következtében mintegy igyekeznek úgy elhelyezkedni, hogy a súlyviszonyok kiegyenlítődjenek. Ezért még napjainkban is Amerika távolodik Európától. Ez a távolodás ma már nem nagy, évente 15–20 méter körül van csupán, de régen jelentősebb volt.

Héber idejében vették észre először az emberek, hogy elhasadt a föld és ezért e megragadóan csodálatos észlelés hírére Héber az ő újszülött gyermekét elnevezte **Péleg**-nek, ami törést, hasadást jelent. (Móz. I. 10, 25.). A magyar Károlyi „osztásnak“ fordítja, a fönt leírt, világot átformáló eseményt. (Egyesek afféle földreformnak gondolják, holott ilyenre akkor nem volt szükség.) Mikor látták az emberek, hogy a hasadás folyton nő, illetve az elhasadt (Amerika) földrész rohamos távozása folytán új tenger keletkezik, Héber elnevezi másodszületett fiát **Joktán**-nak, ami „új tengert“ jelent. Az elsüllyedt Atlantisz földrész meséje is alátámasztja ezt a tételt, mert az a bizonyos Atlantisz nem más, mint Amerika, amely eltávozott. Egy kontinens sohasem süllyedhet el, ez természeti lehetetlenség, mint ahogy a jég nem süllyedhet le a vízben. A Biblia világít be a nevek résein átszűrődő fényével a tudomány derengő világába. Valóban csodákat érő ősi tudományos kincseket rejt magában az írás.

Bajor László.

GYERMEKISKOLA

1938. július 2.

József megbocsát testvéreinek.

Szövegrész: 1. Mózes 45.

Aranyszöveg: Máté 6, 14.

Az egyiptomi tisztartó visszavitte Jákób hazafelé igénykő fiait az útról, mert az elvesztett ezüstserleg Benjámín zsákjában találtotta meg; és most remegve állottak József előtt. Az ítéletet hallva, Júda kétségbeesetten könyörgött, hogy Benjámín helyett ő maradhasson vissza rabszolgának, amiből József megértette, hogy bátyjai már nem azok a régi, rossz emberek, kik őtet a kútba vetették, azután pedig eladták. Hallotta, amint egymás között beszéltek; mennyire fáj nekik ez a régi gonoszság, és szíve megindult testvérei rettegésén. Úgy érezte, könnyeit nem tudja tovább visszatartani, ezért így kiáltott fel: „Vezessetek ki mindenkit mellőlem!” Mert nem akarta, hogy lássák, miként ismerteti meg magát testvéreivel. Mikor azután mindenki kiment, József hangos sírásra fakadt, úgy, hogy az ajtón kívül állók is meghallották. És monda az ő atyjafiainak: „Én vagyok József, él-e még az én atyám?” De azok a félelemtől és csodálkozástól semmit sem tudtak felelni neki. Titokban arra gondoltak, hogy ha ez a nagy ember tényleg József, most meg fogja őket büntetni azért, amit ővele tettek. Talán József almára is gondoltak, ami most pontosan beteljesedett.

De József így bízta őket: „Jöjjetek közelebb hozzám. Én igazán József vagyok, akit ti eladtatok. De most ne bánkódjatok és ne bosszankodjatok azon, mert a ti megtartástokért küldött engem az Isten ti előttetek ide.” Ámuló testvérei előtt azt is kijelentette, hogy az éhínség még 5 évig fog tartani. „Azért — mondotta tovább — siessetek és menjetek fel az én atyámhoz és mondjátok neki: Ezt mondja a te fiad, József: Az Isten engem egész Egyiptomnak urává tett, jöjj le énhozzám és ne késsél. És Gósen földén lakozol és énhozzám közel leszel mind te, mind fiaid és fiaidnak fiai, juhaid, barmaid és mindened, amid van. És eltartalak itt téged, mert öt esztendei éhség lesz.” Az erre következő eseményről a Biblia így számol be: „És nyakába borula az ő öccsének, Benjaminnak és síra; Benjamin is síra az ő nyakán. És megcsókolá mind az ő testvéreit és síra őrajtok.”

Egész Egyiptomban elterjedt a hír, hogy Józsefnek testvérei érkeztek s így a fáraó is meghallotta azt. Üzente hát nekik József által, hogy atyjukat az egész családdal hozzák Egyiptomba. Költségeikre sok pénzt, atyjuk számára pedig szép, kényelmes kocsit adott ajándékkul. József pedig mindegyiknek adott egy öltözet ruhát, Benjámint azonban 300 ezüst pénzzel és

5 öltöző ruhával ajándékozta meg. Azután 20, minden jóval és élelemmel megrakott állatot adott nekik és ezekkel a szókkal bocsátotta útnak őket: „Ne civakodjatok az úton!”

Mikor hazaérve József üzenetét átadták atyjuknak, az öreg Jákób nem is akarta elhinni azt. Mikor azonban a kényelmes kocsit és az ajándékokkal megrakott állatokat látta, így kiáltott fel: „Lemegyek, hogy meglássam őt, mielőtt meghalok.”

Ekkor a testvérek beismerték a Józsefen elkövetett gonoszságukat, de Jákób látva, hogy Isten íme mindent jóra fordított, megbocsátott nekik.

1938. július 9.

Jákób családjával Egyiptomba megy.

Szövegrész: 1. Mózes 46, 1—7; 26—34; 47. rész.

Aranyszöveg: Róma 8, 28.

Mint hogy az éhínség még évekig tartott, József, ki Egyiptom ura volt, meghívta atyját Jákóbot, töltsé életének hátralevő részét mellette. Jákóbnak igen nagy családja volt; először ott voltak fiai, feleségeik és gyermekeikkel, azután a szolgák és barompásztorok feleségeik és gyermekeikkel. Volt azután Jákóbnak nagyon sok állata is.

Mikor mindent előkészítettek az utazáshoz, az agg Jákób és az anyák, kiknek kisgyermekük volt, felszálltak a kocsikra és elindultak Egyiptom felé. Beersebá-nál megállt az egész sereg, Jákób oltárt épített és hálááldozatot mutatott be az Úrnak. Ezen az éjjelen szóla az Úr Jákóbbhoz így: „Ne félj lemenni Egyiptomba, mert nagy néppé teszlek ott téged.”

Mikor pedig Egyiptom határához értek, Jákób így szólt Júdához: „Menj előre és jelentsd érkezésünket Józsefnek, hogy lakóhelyünket kijelölhesse. Júda átadta az üzenetet öccsének, ki azonnal befogatott királyi hintójába és örömmel sietett az érkezők elé. Összetalálkozásukkor József kiugrott hintójából, atyjához futott és nyakába borulva sokáig sírt, az agg Jákób pedig, ugyancsak sírva, így szólt megtalált fiához: „Most már örömmel halok meg, mert láttam a te orcádat.”

A viszontlátás felett való öröm elcsendesése után így szólt József: „Felmegyek és tudtára adom a fáraónak, hogy az én atyám és házanépe, akik Kánaán földén laktak, eljöttek énhozzám és juhaikat, barmaikat és mindenüket, amijük van, elhozták. Testvérei közül ötöt magával vitt, hogy a királynak bemutassa őket, aki örült a látogatásnak és többek között azt is megkérdezte, hogy mi a foglalkozásuk. „Juh pásztorok vagyunk mi is, mint a mi atyáink — feleltek azok — s azért jöttünk, hogy e földön tar-

tózkodjunk, mert barmainknak ott nincs leelője, mivelhogy igen nagy az éhség Kánaán földén. Hadd lakjanak azért a te szolgálid a Gósen földén." Fáraó pedig Józsefhez fordulva így szólt: Egyiptom földé ime előtted van, e föld legjobb részén telepítsd le atyádat és atyádfiait; lakozzanak a Gósen földén."

József atyját is szeretete volna megismereteni a fáraóval, azért elhozta őt külön a várba és a király trónja elé állította. A királynak tetszett az ősz pátriárka és barátságosan kérdezgette őt: „Hány esztendő vagy?” „130 éves vagyok” — felelte Jákób és megáldotta a királyt.

Ezekután még 17 évig élt Jákób Egyiptomban fiával Józseffel. De mikor érezte, hogy halála közeleg, sürgősen üzent a királyi várban lakó Józsefnek, mert fontos dolgokat akart vele közölni, mielőtt meghalna.

1938. július 16.

Jákób és József halála.

Szövegrész: 1. Mózes 48, 1—2. 8—16; 49, —12. 28—32.
Aranyszöveg: Példab. 3, 5—6.

A múlt héten tanultuk, hogy Jákób 17 évig élt Egyiptomban, de azután megbetegedett, s mert közeli halálát megérezte, sürgősen beszélni akart még Józseffel. József, megértve az üzenetet, magamellé vette két fiát Efraimot és Manassét, atyja házába sietett. Jákób, aki öreg-sége miatt igen gyenge és majdnem egészen vak volt, utolsó erejét szedte össze és úgy beszélt fiával egy ideig. Akkor vette csak észre, hogy a szobában többen is vannak. „Kik ezek?” kérdezte azért arcát azok felé fordítva. „Ezek az én fiaim, akiket az Isten itt adott nekem.” Jákób pedig monda: „Hozd ide őket hozzám, hadd áldjam meg.” Mikor József a fiúkat atyja ágyához vezette, az megölelte, megcsókolgatta, azután kezét fejükre téve megáldotta őket.

Azután a többi fiait is elhívatta és beteg-ága köré állítva, szeretettel beszélt hozzájuk; intette a jóra és békességre és szorgalmas életre és Isten iránti hálára buzdította őket. De még külön-külön is mondott áldást mindenik fiának. Mert az Isten próféta-ságnak lelkét adta Jákób-nak, ki így a jövőbe látva tudta, hogy kinek-kinek mi lesz a sorsa. Júdáról ezt mondotta: „Nem múlik el Júdától a fejedelmi bot, sem a vezéri pálca térdei közül, míg eljön Siló és a népek neki engednek.” Mert abban a pillanatban tudta, látta az aggastyán, hogy fiának Júdának nemzetségéből fog származni az Úr Jézus Krisztus, a világ megváltója. Ezután a beszélgetés és áldásosztás után békében elaludt Jákób.

József igen nagy gyásszal gyászolta meg atyja halálát. A Szentírás ezt mondja róla: „József pedig az ő atyjának orcájára borult és sírángozék felette és csókolgatóta őt.” Végül bebalzsamozták a halottat, azután a testvérek nagy kísérettel, melyben egyiptomiak, sőt katonák is voltak, Kánaánba szállították kívánsága szerint, hogy ott temessék el.

Egyiptomba visszaérve József észrevette, hogy testvérei félnek tőle. Azok ugyanis azt gondolták, hogy József szeretett atyja halála után megbünteti őket a rajta esett sérelemért. Eléje járultak azért és leborulva így szóltak hozzá: „Mi a te szolgálid vagyunk.” A testvérek bizalmatlanságát József újból sírással fogadta és újból szólt hozzájuk így: „Ti bár gonoszt gondoltatok én ellenem, de Isten azt jónak gondolta. Most azért ne féljete. Eltartalak én titeket és a ti gyermekeiteket. És megvigasztalá őket és szívökre beszéle.”

József még sokáig élt ezek után Egyiptomban. Éveinek száma 110 esztendő volt. Mielőtt meghalt, megígértette testvéreivel, hogy tetemét nem hagyják Egyiptomban, hanem magukkal viszik Kánaánba azon a napon, melyen Isten őket haza vezeti.

1938. július 23.

Elnyomatás Egyiptomban. — Mózes születése.

Szövegrész: 2. Mózes 1, 6—14. 22; 2, 1—10.
Aranyszöveg: Zsolt. 107, 13.

Jákób 12 fiának családja József halála után is Egyiptomban maradt, ahol annyira megsokasodott, hogy 3—400 év leforgása alatt óriási néppé nőtte ki magát. Abban az időben Egyiptomban egy olyan király uralkodott, aki semmit sem tudott arról, hogy miként mentette meg egykor József az éhhaláltól az országot. Mikor ez a király látta, mily nagy néppé lett Izráel, félni kezdett, hogy felettébb elhatalmasodva majd háborút indít Egyiptom ellen, azért az egész népet, mely most még hatalmában volt, rabszolgává tette. Tudjátok mi a rabszolga sorsa? A rabszolga egy olyan ember, akinek semmi szabadsága nincsen. Önmagával sem rendelkezik, hanem kényszerülve van élete végéig urának dolgozni anélkül, hogy azért bért kérni joga volna.

Az akkori király pedig igen jól értett az elnyomáshoz. Izráel népe fölé robotmestereket állított, akik azt kemény munkával sanyargatták. Nagy csoportokba tömörítve úgy osztották be az egész népet, hogy egy csoport a szántóföldeken robotolt egész nap, a másik sarat gyúrt, vályogot vetett és téglát égetett, míg mások arra voltak kényszerítve, hogy ingyen palotákat építsenek a Fáraónak. Ámde mentől inkább sanyargatták őket, annál inkább sokasodtak és terjeszkedtek az egész országban. Mikor erről a tényről a király is meggyőződött, más tervet eszelt ki, hogy az izráelitákat elveszítse. Azt parancsolta ugyanis szolgálainak, hogy minden izráelita fiút, aki ezután születik, vessenek a folyóvízbe s csak a leányok maradjanak életben. Ugye, milyen rettentő parancsolat ez!

Kevéssel e kegyetlen rendelet kibocsátása után az egyik izráelita családban egy kisfiúcska született, akit a szülők, bízva Isten kegyelmében, nem jelentettek a Fáraó szolgálainak, hanem elrejtették. Három hónapig sikerült a jó és okos

anyának titokbantartani fia születését, de azután, hogy az hangosabban kezdett gügyögni és sírni, nem merték tovább otthon tartani. A hívó anya Istenhez fodult és buzgó imában kért tőle tanácsot fia megmentésére, amit meg is kapott. Magát a bölcs mennyei tanácshoz tartva sásból egy ládaszerű hajócskát épített, amit szurok és gyantakeverékkel tett vízállóvá, azután takarók és vánkosok közé óvatosan belefektette a gyermeket. Miután még egyszer buzgón könyörgött, és megcsókoltatta fiacskáját, ráhelyezte a ládára az ugyancsak vízálló fedőt, azután leányáival Mirjammal elvitte a Nílus folyó partjára és elhelyezte ott a sás közé. Megegyezésük szerint az anya hazament, Mirjam pedig ott maradt a közelben, hogy lássa mi történik a gyermekkel.

Kis idő múlva kíséretével a Fáraó lánya érkezett oda, aki a Nílusban akart fürödni. A parton való jártában meglepetéssel fedezte fel a sás közé rejtett ládikát. — Hozzad elő — szölt az egyik szolgáló leányának csodálkozva. Csodálkozása azonban még nagyobb lett, mikor felnyitva a ládát, benne egy gyönyörű fiúcskát talált, aki az idegen arc láttára keserves sírásba kezdett. Megkönyörült rajta a hercegnő és sajnálkozva mondta kíséretének: „A héberek gyermekei közül való ez.” És míg ő tanácstalanul állt a hajócska fölött, Mirjam, aki a közeli rejtékből mindent látott, odajött és így szólt: „Elmenjek és hozzak egy anyát az izraelita asszonyok közül, aki neked a gyermeket felnevelje?” S mivel a hercegnőnek ez a megoldás látszott legjobbnak monda néki: „Menj el és hoz egy izraelita anyát.” Gondolhatjátok milyen gyorsan és örömmel futott Mirjam haza, hogy a várva-várt örvendetes hírt anyjával közölje. A fáraó leánya pedig így szólt az elősiető anyához: „Vidd el ezt a gyermeket, neveld fel nékem, és én megadom a te jutalmadat.”

Az istenfélő anya így boldogan vitte haza gyermekét, akit most már szerethetett, becézhetett és mutogathatott nyíltan, mert Isten kegyelméből a Fáraó leányának védelme alatt állt. Mikor aztán a gyermek megnőtt, elvitte az anyja a királyi várba, ahol a hercegnő saját gyermekéül fogadta őt. Mózesnek nevezte el, mert — úgymond — a vízből húztam ki őt.

1933. július 30.

Mózes elhivatása.

Szövegrész: 2. Mózes 2, 11—25; 3. rész.

Aranyszöveg: Máté 28, 20. u. r.

Ma a csodálatosan megmenekült és a Fáraó udvarába került ifjúnak további sorsáról fogunk hallani. Általában a „királyleány fia”-nak hívták őt, mert a hercegnő úgy fogadta be. Az édesanyjától tanult szerénységével és nyílt eszésségével mindenütt barátokra talált.

Fáraó meg is szerette a szorgalmas derék ifjút és megtette trónörökösnek. Mózes azonban tudta, hogy Isten őnéki más feladatot szánt.

A biblia azt mondja róla: „Hit által tiltakozott Mózes midőn felnevekedett, hogy fáraó leánya fiának hívják és inkább választotta az Isten népével való együttymorgást, mint a bűnnek ideig-óráig való gyönyörűségét.”

Egy napon séta közben látta Mózes, hogy mennyire sanyargatják az ő népének fiait; látta hogy az egyiptomi rabszolga kíméletlenül ver egy izraelita férfiút s népéhez való szeretetében és felháborodásában agyonütötte az egyiptomit. Azt hívén, hogy tettét senki nem látta s így nem is árulhatják el a fáraónak, a halottat a homokba ásta. Más alkalommal, hogy arra ment, két izraelitát látott verekedni, mire közéjük lépve békíteni akarta őket. Az egyik férfiú azonban mérgesen förmedt rá: „Ki tett téged bíróvá fölötünk? Talán engem is meg akarsz ölni, mint az egyiptomit?” Ebből aztán látta Mózes, hogy cselekedete nem maradt titokban, sőt később megtudta, hogy a Fáraónak is a fülébe jutott a dolog és őt ezért meg akarja büntetni. Sietve menekült azért Egyiptomból Midiánba, ahol egy Jethró nevű embernél talált menedéket és őrizte annak juhait.

Mózes 40 évig volt juhásztor, és Midián csendes hegyeinek magányos lankáin többit tanult, mint a fényes királyi udvarban.

Egy alkalommal tüzet látott előtörni az egyik csipkebokorból, amely csodálatos módon mégsem égett el. Közelebb igyekezett hát, hogy a csodás jelenséget lássa, de még nem tudta, hogy a csipkebokor lángjában Isten van jelen. Mielőtt odaért volna, hívó szót hallott a bokorból így: „Mózes! Mózes!” Még akkor sem tudta, ki szól hozzá, de azért felelt: — Itt vagyok — mondta, az Úr pedig figyelmeztetőn szól újra így: „Ne jöjj közelebb! Vesd le a te saruidat, mert a hely amelyen állsz, szent hely. Én vagyok a te atyáidnak, Ábrahám, Izsák és Jákóbnak Istene.

Ijedten tett eleget Mózes az Isten parancsának, azután félelmében elfedezte arcát. Az Úr pedig tovább beszélt a lángokból így: „Megláttam az én népemnek nyomorúságát és azért szálltam le, hogy megmentsem őt. Most azért elküldelek téged, hogy népemet kivezessed Egyiptom földéből.” Am Mózes igen megrettenve a feladat nagyságán és azt mondta az Úrnak: „Kicsoda vagyok én, hogy elmenjek a Fáraóhoz és kivezessem az Izráelt?”

Nem számolt ugyanis azzal, hogy ha Isten valamivel megbíz, erőt is ad hozzá. Az Úr azonban türelemmel elhallgatta Mózes mentegetődését.

1933. augusztus 6.

Mózes visszatér Egyiptomba.

Szövegrész: 2. Mózes 4, 1—23. 27—31.

Aranyszöveg: 2. Mózes 4, 12.

Mózeset a mult héten életének legválságosabb pillanatában láttuk, a Midián pusztájában. Az égő csipkebokorban megjelent Isten ar-

utasította őt, hogy csendes pásztorkodását feladva, vegye fel a harcot Izráel megszabadításáért. Mózes visszatorpant a nagy kötelesség előtt, hiszen nemcsak a Fáraó haragjától, hanem saját népének idegenkedésétől is félt. — Nem fogják elhinni, hogy az Úr megjelent nékem — vélte, mire Isten hatalmi jellel akarván elláttni azt kérdezte tőle: „Mi van a kezében Mózes?” — Vessző — felelte ő. „Vessd hát vessződet a földre” — parancsolta az Úr, s engedelmessé a parancsnak Mózes azt látta, hogy a földre vetett vessző kígyóvá változott. „Ragadd meg a farkánál” — rendelkezett tovább az Úr, s mikor ezt megtette, kezében a kígyó ismét vesszővé változott. De még más jelet is adott az Úr Mózesnek. Kezét az Isten parancsára keblébe kellett rejténie, s mikor újra elővette, keze egészen poklos volt. Új parancsra újból keblébe rejtette kezét s mikor elővonta, egészséges volt, mint azelőtt. Ezekután pedig mondá az Úr: „Ha a két jelnek nem hisznek, akkor végy a Nílusból egy kevés vizet, öntsd azt a földre és az vérré változik.”

Mózes megegyszer megkísérelte magát kimenteni, de mivel az Úr nem másította meg parancsát, elbúcsúzott Jethrótól, és családjával együtt elindult Egyiptomba. Ott Áron segítségével meggyőzte az izráelitákat küldetésének isteni voltáról s így nyugodtan léphetett üzenetével a Fáraó elé.

1938. augusztus 13.

Mózes és Áron a Fáraó előtt.

Szövegrész: 2. Mózes 5. rész. 6, 1—13; 7, 1—13.

Aranyszöveg: 2. Mózes 6, 7.

Mózes nem félt, mikor 40 év elmúltával újra régi otthonába a Fáraó fényes palotájába lépett, mert bár tudta, hogy a király csak bálványában hisz, az Urat pedig nem ismeri, de tudta, érezte azt is, hogy őt isteni erő támogatja. — „Az Izráelnek Istene parancsolja — mondta a királynak — engedd el az én népemet, hogy ünnepet üljön nekem a pusztában.”

Dühösen és méltatlankodva felelt erre a Fáraó: „Kicsoda az Úr, hogy parancsának engedelmessé a engedelmeskedjek és elengedjem az Izráelt? Nem ismerem azt az Urat és nem bocsátom el Izráelt.”

Fáraó ugyanis már előre hallott valamit arról, hogy Mózes és Áron kí akarják szabadítani a népet, amelyet ő annyira sanyargatott, hogy még a szent szombat megünneplését sem engedte meg neki. „Miért vonjátok el a népet a munkától? Menjete ti is a dolgokra” — mondta, hogy határozatának még nagyobb nyomtatékot adjon. A népet pedig még nehezebb munkával büntette s mikor az az elnyomás miatt hozzá kiáltott, e szavakkal üzte el magát: „Restek vagytok! Takarodjatok a munkára!” Az izraeliták pedig keserűségükben Mózeset és Áront támadták, merthogy helyzetük nehezebb lett. Mózes pedig tudta, hogy itt csak az Úr segíthet, azért hozzájárulva elpanaszolta neki a

helyzetet, amelybe a nép jutott. Isten pedig biztatólag felelt neki így: „Most meglátod mit teszek a Fáraóval, mert hatalmas kéz miatt kell népemet elbocsátania, sőt hatalmas kéz miatt üzi el őket az ő földéről.”

Újra megjelentek hát Fáraó előtt s mikor az küldetésük hitelül jelt kért, Áron elvetette a kezében levő vesszőt, amely kígyóvá változott. Jöttek azonban Fáraó varázslói s botjaik látásra kígyókká változtak, s habár az Áron kígyója elnyelte az övékét, a király megkeményítette szívét és nem bocsátotta el a népet.

1938. augusztus 20.

A tíz csapás.

Szövegrész: 2. Mózes 7, 14—25; 8: 9, 1—12.

Aranyszöveg: Zsolt 91, 8.

Reggelenként a Fáraó a szentnek tartott Nílus folyó partján szokott imádkozni. Az Úr pedig mondá Mózesnek: „Eredj el a Fáraóhoz reggel és állj elé a folyam partján; a kígyóvá változott vesszőt is vidd magaddal és mondd neki: Az Úr, a héberek Istene küldött hozzád, hogy bocsássad el az én népemet.” Ha pedig a Fáraó erre nem engedelmessé a engedelmeskedne, Isten parancsa úgy szólt, hogy Áron sujsa meg a vizet, mire Egyiptom összes vizei vérré változnak. Így is történt. Egyiptom minden vize vérré változott és elpusztult azokban minden élő állat; és az embereknek sem volt ivóvizük. Hét napig tartott ez a csapás, ám annak elmúltával a varázslók is változtattak vizet vérré a Fáraó előtt, azért nem törődött az isteni intellemmel.

Az Úr pedig bejelentette szolgálai által a következő jelt, amely abban állt, hogy Áron sujtására a folyamokból rengeteg béka jött elő és ellepte Egyiptom földét. Most már hívatta Fáraó Mózeset és Áront és így szólt hozzájuk: „Könyörgjete az Úrhoz, hogy elmenjenek a békák rólam és az én népemről.” De mikor másnap a könyörgésre a békák eltisztultak, a király elfelejtkezett ígérteréről és nem engedte el a népet.

Az Isten azért újra parancsolt Áronnak, hogy vesszőjét fölemelje, mire tetvek lepték el az embereket és barmokat, sőt a földnek pora is tetvekké változott. Erre a csapásra a varázslók is azt mondták: „Isten uja ez,” de a király tovább is csökönös maradt. Az Úr ezután árthatmas bogarakat küldött, melyek a Gósen földét kivéve, ellepték egész Egyiptomot. Ettől a Fáraó megint megrettent és hívatta Mózeset és Áront, kiknek megígérte, hogyha eltávoznak a bogarak, akkor elengedi az Izráelt. Ezt az ígérterét azonban most sem tartotta meg, azért az Úr dögvészt küldött a földre és kivéve az Izraeliták tulajdonát, elhullott minden állat. Jól látta most már a király, hogy az Izrael Istene kezé nehezedett rá, ám szívét újra megkeményítette, miért is az Úr új csapást bocsátott népére. Ez a csapás abban állott, hogy minden emberen és állaton hólyagos fekély képződött. A varázslók mind, sőt maga a király is megbetegedett, de azért a szíve kemény maradt.

1938. augusztus 27.

A tíz csapás. (folytatás)

Szövegrész: 2. Mózes 9, 13—35; 10. és 11. részek.

Aranyszöveg: Zsolt. 91, 10.

„Nyújtsd ki kezedet az ég felé” — parancsolta most az Úr Mózesnek, mire félelmetes dörgés és villámlás közben pusztító jégeső kerekedett és agyonvert minden kintlevő embert és állatot. A Gósen földét azonban, ahol az izraeliták laktak, most is megkímélte az Úr. Sürgősen hívatta Fáraó Mózes és Áront és azt mondta nekik: „Vétkeztem ezúttal! Az Úr az igaz, én pedig és az én népem gonoszok vagyunk. Imádkozzatok azért az Úrhoz és ha elmúlik a csapás rólam, elbocsátom a népet.

Ki hinné, hogy Fáraó vakmerően újból megtagadta az engedelmséget! Mózes és Áron imájára megszűnt a csapás és a balgatag király megint megkeményítette a szívét.

Bocsátá hát az Úr a sáskák sokaságát Egyiptomra, hogy mindent elpusztítson, ami a jégesőtől megmaradt. Hívatá hát Fáraó Mózes és Áront és komoly ígéretet tett nekik, ha megszüntetik a csapást, ám csak azért, hogy a veszély elmúltával újból megtagadja azt. Akkor az Úr három napig tartó sötétséget bocsátott Egyiptomra; és Fáraó szorongatottságában újra Mózeset hívatta és alkudozott vele mondván: „Menjete el és szolgáljatok az Úrnak, csak juhaitok és barmaitok maradjanak itt.” Minthogy pedig Mózes az összes javakkal való kivonuláshoz ragaszkodott, elűzték őt a Fáraó elől, sőt megfenyegették, ha még egyszer eljön, meg kell halnia.

Az Úr pedig szólott Mózesnek így: „Még egy csapást bocsátok Egyiptomra és a Fáraóra, azután elbocsát, sőt üzve hajt el benneteket innen. Mondd meg azért az én népemnek, legyen készen a kivonulásra. Azt is megmondta az Úr Mózesnek, hogy ez az utolsó csapás fájdalmat és gyászt hoz Egyiptom minden családjára, mert minden házban meghal az elsőszülött, csupán a kivonulásra készen álló Izraelben nem.

1938. szeptember 3.

A páska ünnepe.

Szövegrész: 2. Mózes 12, 1—36.

Aranyszöveg: 1. Kor. 5, 7.

Eljött végre a nap, amelyen Izrael népe 400 éves fogságának földéből kimehetett. Boldog örömmel készülődtek a hosszú útra, s megfogadták, hogy nyomorgatásuk földre sohasem lépnek. Most már Mózesben is felismerték az istenküldte vezetőt, mert látták a csodákat, amelyeket általa vitt véghez az Úr. A kivonulás előtt Isten egyenes parancsára emlékünnepet kellett ülniök, melynek elrendezésével ugyancsak Mózes és Áron bíztak meg.

„Vegyen magának — mondta az Úr — mindenki e hó tizedikén egy ép és him bárányt és tartsa magánál e hó 14. napjáig.” A hó 14. nap-

ján az isteni rendelet szerint a bárányokat kellett ölni, a vért az Izrael házainak szemöldökfáira kenni, a húst pedig keserű gyökerekkel megenni. A Szentírás így mondja el Isten rendelkezését: „Derekaitokat felővezve, sarúitokkal lábaitokon, pálcáitokkal kezetekben és nagyszépséggel egyétek meg azt. Mert általmegyek a Egyiptom földén ezen az éjszakán és megölm minden elsőszülöttet, az embertől kezdve a barmig és Egyiptom minden istene felett ítéletek tartok. És a vér jelül lesz a ti házaitekban s meglátom és elmegyek mellettetek és nem lesz rajtatok a csapás veszedelmetekre.

Lázás örömmel és titokban készülődtek Gósen földén az éjszakai nagy eseményre. Minden családfő leölte estennen a bárányt és megszabott időben csendben fogyasztották el.

Mózes és Áron imádkozva várták az Úr jeladását. Éjfélkor aztán ijesztően hasított csendes éjszakába az egyiptomiak házaiból előtörő halálsikoltás, mivel az öldöklő angyal kezesztülment a földön és megölt minden elsőszülöttet, nem kímélve még a király fiát sem. Mikor elsőszülöttét mindenki halva látta, nép és király rettegvé ismerte fel Istennek ítélezését. Fáraó azonnal hívatta Mózeset és Áront és monda nekik: „Keljete fel és menjete ki az én népem közül. Mindenestől menjete és áldjatek engem is.” Maga a nép is siettette őket a kivonulásban sőt arany és ezüst edényeket, ékszereket és ruhákat is adtak nekik.

1938. szeptember 10.

Átkelés a Veres-tengeren.

Szövegrész: 2. Mózes 12, 37—51; 13, 17—22; 14.

Aranyszöveg: Zsolt 78, 53.

Izrael népe az Úr rendeletére készen állt kivonulásra, így, mikor Fáraó és népe szintén üzve únszolta távozásra, azonnal útrakeltek. A férfiak barmaikat maguk előtt terelve, a nők gyermekeiket vezetve indultak az előttük ismeretlen útra. A népet maga az Úr vezette Mózes által, az útirányt is Ő jelölte ki előre, hogy jelenlétében senki ne kételkedjen, nappal felhőoszloppal árnyékolta őket, éjjel pedig tűzlánggal világította meg táborukat.

És az Úr rendelkezett, hogy a már fáraó nép a Veres-tenger partján két hatalmas sziklafal között táborozzon le. A Fáraó pedig, hallva hogy az izraeliták nem maradtak a pusztában éktelen haragra gerjedt, és seregét gyorsan összehívta, hogy visszahozza őket Egyiptomba.

A táborozók nagy ijedelemmel látták közelni a hatalmas sereget. Úgy vélték, itt a sziklafal között semmiképpen nem menekedhetnek meg a pusztulástól, mert nem gondolták arra, hogy Isten maga vezette őket ide s hogy az Ő védelme alatt állnak. Ahelyett hogy ezeket gondolva az Úrhoz fordultak volna, Mózes támadtak mondván: „Miért hoztál ki bennünket Egyiptomból? Jobb lett volna az egyip-

miaknak szolgálni, hogynem meghalunk a pusztában." Mózes azonban, ki az Úr szabadításában biztos volt, így felelt nékik: „Ne féljétek! Legyetek állhatatosak és meglátjátok ma az Úr szabadítását, mert Ő hadakozik érettetek.”

Ugyanekkor parancsolt az Úr Mózesnek mondván: „Emeld fel a te pálcádat és nyújtsd ki kezedet a tengerre és válaszd azt kétfelé, hogy Izráel fiai szárazon mehessenek át a tenger közepén.” Ő maga az Úr pedig a felhőszi-
lopban mögéjük állt, hogy a Fáraó seregeit a tábortól távol tartsa. Amint Mózes az Úr parancsa szerint vesszőjét a tengerre emelte, a hatalmas víz ketté vált s kétoldalt magas falat képezve útat engedett a népnek a tenger fenekén.

Ahogy megtörtént az átkelés, a felhő fel-emelkedett s a Fáraó serege csak akkor eszmélt rá, hogy a nép elhagyta táborhelyét. Dühösen és eszét veszítve rohant a vízfalak közé, hogy a népet a túlsó partról is visszahozza, ám az Úr parancsolt Mózesnek, hogy kezét újra a tengerre nyújtva a vizeket visszatérítse medrébe, hogy azok a Fáraót és népét maguk alá temessék.

1938. szeptember 17.

A keserű víz megédesedik — Manna.

Szövegrész: 2. Mózes 15; 16.

Aranyszöveg: Máté 6, 33.

Izráel népének öröme szinte elképzelhetetlen volt, mikor megértette, hogy Isten meg-szabadította őt nyomorgatóinak kezéből örökre. Mózes, megtelve Isten szent Lelkétől, győzelmi éneket mondott, míg Mirjam, az ő testvérnénje, aki annakidején a Nilus partján örködött felette, hangszert ragadva asszonytársaival, táncolt örömeiben.

Háromnapos menetelés után azonban elfogyott az ivóvizük, s a nép kétségbeesetten tett szemrehányást Mózesnek. Végre forrásra akad-
tak, amelynek vize azonban élvezhetetlenül keserű volt. — Mit igyunk most már? — zúgolód-
tak az izráeliták. Mózes pedig, mint mindig, most is az Úrhoz fordult segedelemért, aki egy fát mutatott néki, melyet a forrásba vetve, annak vize megédesedett, úgy, hogy mindenki bőven olthatta szomját.

Egy-két nap múlva megint az eledelük fogyott el s a lázongó természetű nép megint csak Mózeset és Áront okolta. Ebben az órában nem gondoltak sem az egyiptomi sanyargatásra, sem Isten nagyszerű szabadítására, hanem hitetlenül azt kívánták, inkább haltak volna meg

Egyiptomban. Ilyen hitetlen és állhatatlan volt akkor Izráel népe. De Isten azért mégis szerette népét s így, bár ők nem kérték, segítségükre sietett. Azt mondta Mózesnek, hogy a következő éjjelen esőképpen kenyeret hullat a táborra. Másnap reggel azután fehér takaró borította a sík pusztát, s a kitóduló nép örömmel állapította meg, hogy a fehér, pehelyszerű „valami” ehető, sőt ízletes. Ekkor így szólt nékik Mózes: „Látjátok, ez az a kenyér, melyet az Úr ad néktek.” Azután tudokra adta az Úr rendelkezését, amely szerint minden reggel csak egy napra valót szedhettek, de pénteken meg kellett szedniök a szombatra valót is.

1938. szeptember 24.

A sziklából víz fakad. — Ütközet az amálekítákkal.

Szövegrész: 2. Mózes 17.

Aranyszöveg: Máté 6, 31—32.

Örömujjongás és öröm között meneteltek az izráeliták Kánaán felé. Örültek, ha kívánságuk teljesült, zúgolódtak, ha szükség, vagy baj érte őket. Pedig a pusztai vándorlás sok meglepetést tartogatott számukra. Alighogy az eledel felől megnyugodtak, máris vízhiány fenyegette őket. Isten csak azért vezette őket ilyen úton, hogy megtanítsa hozzáfordulni minden szükségben. De Izráel egyenlőre kihagyta számításából a láthatatlan Istent, annál többet gyötörte azonban a velük járó Mózeset és Áront. „Miért is hoztatok ki minket Egyiptomból?” — hangoztatták már ki tudja hány-szor. A hosszútűró Isten pedig ismét utasította Mózeset, hogy az Egyiptomból magával hozott pálcával sújtsa a sziklára a nép előtt. Ennek megtörténte után bő sugárban szökellt a sziklából a víz s most, hogy szomját oltotta, újból ujjongott a nép.

A következőkben az amálekíták részéről fenyegette őket veszedelem, akik haddal vonultak ki ellenük. De az Úr már megadta Mózesnek tanácsait, melyekhez ragaszkodva elrendelte, hogy Józsué válogatott embereivel szálljon harcba az amálekítákkal, ő pedig Áron és Húr kíséretében a szemben levő hegyre ment fel, ahol karjait fölfelé tartva, imádkozott. Imádkozása által győzött az Izráel, de ha karjait lankadtan lebocsátotta, az amálekíták győztek. Mellé álltak azért Áron és Húr és feltámasztva tartották karjait, mígnem Józsué teljes győzelmet aratott az ellenségén.

SZOMBATISKOLA

1938. július 2.

Szombatiskoláinkhoz!

Folyó negyedévi jelentéseinkben Kínát, annak bajait és szükségleteit abban a jó reményben tárjuk szombatiskoláink elé, hogy, mint a múltban, úgy most is meghallják egy szerencsétlen, de az Evangélium üzenetét befogadni kész népnek a kiáltását.

Kína a földgolyó legsűrűbb népességű területe s lakosainak száma a föld összes országának $\frac{1}{4}$ -ét teszi ki. Olyan embertömeg ez, amelyet a valóságban elgondolni szinte nehezőnkre esik; következésképp majdnem elképzelhetetlen a lelki bajok és testi nyomorúság nagysága is, mely ezt a szerencsétlen népet nyomja.

De a kegyelmes Isten minden népnek, nyelvnek és ágazatnak elhozza a maga idejét, csupán az idő alkalmas voltát fel kell ismernie, úgy az istenküldte üzenetvivőnek, mint az üdvösségre kiválasztott szenvedőnek. Erre pedig mindkettőnek az eget Ura adja a képességet azon örök bölcs elgondolás szerint, amely csak egyedül vezethet eredményre.

A kínai népnek milliói a háborús viszontagságok és borzalmak összes változatait átszenvedik ezekben a napokban, hogy minden mulandóban bizalmukat veszítve, fogékonyra tétessenek az örök üzenet befogadására; de ez események arra is hivatva vannak, hogy Isten minden szemlélő gyermekének szíve és keze megnyíljon az inségesek felsegítésére; hogy küldje, vigye az Evangélium drága üzenetét az elcsigázottak, mert csak ez az, ami a tenger szenvedésben és kifosztottságban is drága kincse, erőssége az emberi szívnek.

Tényállások és szükségletek.

Kína minden tekintetben a sokféleségek hazája. Lakosságának száma mintegy 490 millió s ez az óriási embertömeg nem kevesebb, mint 250 nyelvet és különböző tájszólást beszél.

A hármasszangyalis üzenet hirdetése eddig csupán 40 nyelvre terjed ki, míg irataink 12 nyelven vannak forgalomban.

A kínai misszióterületeken közel 17.000 gyülekezeti tagunk van. Kétség nélkül szép szám ez, összehasonlítva azonban az ország lakosságával, arra a megdöbbentő eredményre jutunk, hogy Kínában minden 29.000 emberre jut egy adventista. Szombatiskoláink száma 775, melyekben elosztva mintegy 24.000 szombatiskolai tag hall az Úr Jézus közeli eljövételéről.

A nyugat-kínai területen, ahonnan folyó negyedévi jelentéseink érkeznek, 4000 szombatiskolai tag él. Ezen a területen 1938-ben 400, főleg törzsbeli lelket kereszteltünk meg.

Az egész népből ezrek pusztulnak el anélkül, hogy az Evangélium üzenetét hallották volna; viszont ezeket menthetnénk meg az igazságnak, ha kellő mennyiségű anyagi eszköz és lelkes evangélisták állanának rendelkezésre.

Rendelje ki egyiket is, másikat is az Úr kegyelemből!

1938. július 9.

„Minden nyelvből és ágazatból.” A törzsbeliek:

A zsidó nép egyik legnagyobb fia, Dániel és a kínaiak nagy nemzeti bölce, Kon-fu-cse egyazon időben éltek. Az egyik, Isten bölcs előrelátása és népéhez való jóakarata szerint a babiloni, majd a médó-perzsi udvaroknál szolgált fogságba jutott népének érdekét; a másik hazájában, Kínában szolgált véreit azért, hogy őket az igazságosság és a békesség szeretetére taníttassa. Kína lakosai abban az időben legnagyobb részt a Jang-cse folyótól délre eső hegyes vidéken törzsekbe tömörülve éltek, s őket nem csupán a törzsbeliség, hanem gyakran ellentétes szokásaik, nyelvük és öltözetük is megkülönböztették egymástól. Ezen ősrégi alakulatokból napjainkig mintegy 200 törzs maradt fenn.

A mindenható Isten, ki megváltottait minden nyelvből és ágazatból gyűjti össze, gondoskodott róla, hogy a hármasszangyalis üzenet ezekhez az ősrégi törzsekhez is eljusson. Misszióját hordozó népe előtt Ő maga nyitotta meg a törzsek kapuját, és mi, vajjon tétovázhatunk-e még?

Nagy és szent szolgálatunk végezhetése céljából mindenekelőtt gyülekező helyiségekre van szükség, ahová az istentkereső hívek összegyülekezhetnek. A törzsek némelyikénél van ugyan már helyiség, amiket a szegénysorsú hívők nagy küzdelemmel, de készséges szívvel építettek. Több helyen azonban megfelelő helyiséget még bérbe sem kapnak. Pedig egy-egy, a törzsbeliek előtt tiszteletet keltő kis kápolna kiszámíthatatlan előnyököt biztosítana az ígéretes munkájának.

Itt van például Ta-csien-lu, amely nemcsak tibeti misszióközpontja, hanem egyben az a hely is, amelyhez minden törzsbeli és kínai érdeklődő nagy reményeket fűz. És itt, ezen a helyen még csak bérelt gyülekezetünk sincs, azon egyszerű oknál fogva, hogy az egész városban nem akadt erre a célra alkalmas helyiség. Ezért kell mindenekelőtt Ta-csien-lu-ban kápolnát, iskolát és betegkezelő helyiséget építenünk. Általában pedig szüksége van a törzsek birodalmának mindenütt gyülekező helyre, iskolára, betegkezelő helyekre, tanítókra és több ben-

szülött evangelistára, mert csak ezek birtokában végezhetjük el nagy feladatunkat. Tudjuk pedig, hogy az Úr általunk gyűjti össze választottait minden nyelvből és ágazatból.

1938. július 16.

Nyugatkinai művünk áttekintése.

A mintegy 91 millió lelket számláló Nyugat-kinát délen és nyugaton Francia-Indokína, Birma és India határolják. Kerületünk minden tartományában igen sok törzsbeli él s számszerint 141 törzsből Jün-nan összlakosságának kétharmadát teszi ki. Kvei-csou-ban 80 törzs az összlakosság felét adja és Tibet lakosságának kétharmada a mi területünkre esik.

Feljegyzésre méltó, hogy ezek a törzsbeliek, ellentétben a kínaiakkal, mindezülig távolarították magukat úgy az ópium élvezetétől, mint a bálványimádástól. Egyesek közülök a hagyományok alapján tudnak a teremtésről és az özönvízről is. Általában pedig igen bizakodó és közlékeny természetűek, ami az Evangélium hirdetésének munkáját nagyban elősegíti.

Ennek dacára, amint az alábbiakból ki is tűnik, művünket itt nagy áldozatok árán kezdhettük meg. Sátán tudta, hogy e jóra való, szíves nép között Krisztusnak sok tanítványa van és résen volt.

Néhány évvel ezelőtt Schmith és Buzell atyafiak Kvei-csu-ba mentek, hogy az üzenetet ott hirdessék. Nagy örömmel és lelkesedéssel kezdtek munkához, ám alighogy a mű kezdetleges alapját lefektették, Schmith atyafi gyilkosságnak esett áldozatul. Két évvel ezelőtt, ugyanott egy benszülött testvérünket ölték meg. Egy alkalommal Miller és White testvérek egy benszülött evangélista kalauzolója mellett misszió-körútra indultak. A meglátogatott csoportok, testvérek és barátok mindenütt nagy szívéllyességgel és örömmel fogadták őket. Utjuk és a gyülekezeteknél való időzésük felettébb áldásos volt. Az utolsó gyülekezetenél, ahonnan hazamenendők voltak, szinte könnyek között adták hálát Istennek, hogy munkájukat végezve, immár békében térhetnek otthonukba. Nem tudták még, hogy éppen az áldásnak azon napjaiban kényszerű és keserves áldozatot hoztak. Csak hazaérve látták megborzadva, hogy míg ők távol voltak, feleségeiket leöldösték, otthonukat fel-dúlták.

Ta-li-fu-ból a közelmúltban egy könyvevangélistánk egyszerűen és nyomtalanul eltűnt.

Tudjuk, hogy ezekkel az esetekkel még távolról sem záródott le a mártírok névsora, de tudjuk azt is, hogy igazi áldozati vér soha nem ömlött még ki Isten előtt hiába. És ebben a meggyőződésünkben az Úr mindjobban megerősít, mert látjuk, hogy a nagy és keserves áldozatokra fektetett mű ma dicsó, örömteli aratás előtt áll.

1937-ben Kvei-csou-ban 200 lelket keresztelhetünk meg. Ta-li-fu-ban, ahol könyvevan-

gelistánkat megölték, ma virágzó gyülekezetünk van. Jün-nan-ban 700 adventista testvér áldja az Urat az Evangélium drága üzenetéért. Testvéreink száma az egész területen meghaladja az 1000-et, míg 90 szombatiskolánk mintegy 2000 tagot számlál.

Érdemes volt hát áldozatot hozni! Az elvetett mag Isten ígérete szerint kikelt és mi hálás szívvel köszönjük meg az Úrnak hozzánk való kegyelmét.

1938. július 23.

Kelet-Kvei-csou-ban a miaók között.

Ezen, a nagy városoktól félreeső és magában szinte külön kis világot alkotó misszióterületen több mint 9 millió ember él. Ezeknek fele a Miaó törzshöz tartozik. Kis kunyhóikban fenn laknak a hegyek között s aránylag igen keveset érintkeznek a „külvilággal”. Egyébként nagyon józanul és egyszerűen élnek, s habár istentiszteletüknek semmiféle meghatározott külső formája nincs, szívük tudat alatt is telve van az élő Isten megismerhetésének vágyával.

Röviddel ezelőtt, az országúton való járunkban egy asszonynak beszélünk Jézusról és megajándékoztuk egy kis traktáttal. A megváltás üzenete az asszony szívét annyira megragadta, hogy, mint egykor a samaritánus nő, ő is felkereste rokonait és ismerőseit és elbeszélte nekik, amit az „idegenek”-től hallott. Az ajándékba kapott füzetke tanulmányozása közben aztán ellenállhatatlan vágy szállta meg, hogy bennünket viszontlásson. El is indult, hogy valahol valamiképpen megtalálja, sajnos, vágya csak egy esztendő elmúltával teljesedett be. Akkor azonban már huszadmagával várta a nem kevésbé boldog „idegent”, aki röviddel azután megalakította ott az első miaó-gyülekezetet. Ma ez a környék legnagyobb gyülekezete.

A miaók általában nagyon szeretik az igazságot. Mődfelett szeretik az adventi énekeket s a legnagyobb örömmel vesznek részt a tapasztalati órákon, ahol könnyes szemekben túlvilági öröm ragyogásával beszélnek el, hogy mit telt értük az Úr. A Biblia tanulmányozását készek és képesek a kora estéli óráktól egészen éjfélig gyakorolni anélkül, hogy a fáradtság, vagy az únottság rajtuk mutatkozna. Az adventisták hajlékát itt arról ismeri meg az idegen, hogy benne a napi munka bevégzése után felszendül a hálaadó ének, majd mosolygó arcok boldogan hajolnak össze „valami irat” fölött.

Sok helyről kerestek fel bennünket azzal a kéréssel, hogy tanítót, orvost küldjünk. Sajnos, e kérelem legtöbbször vissza kell utasítanunk. Pedig főleg iskolára volna égető szükség, ahol gyermekeink keresztény nevelésben részesülhetnének. Azután kórház, ahol betegeinket elhelyezhetnénk és még sok-sok minden!

Imádkozzunk sokat, hogy a szeretet Istene minden szükségletet kielégítsen ezen a területen.

Az Evangélium a Ta-uha-Miaó törzsnél.

A miaók többek között arról is nevezetesek, hogy őseik szokásait mindeztideig gyakorolják. Őszinteségüket és minden felsőbbség iránti magától értetődő engedelmességüket is tőlük örökölték. Közöttük is, mint a legtöbb törzsnél, megnehezíti az Evangélium hirdetését az a tény, hogy a kínai nyelvet alig-alig bírják, saját törzsnyelvük pedig nem irodalmi nyelv.

Az 1934. év végén egy misszionáriust küldtünk Pu-kvei-ba, hogy az ígehirdetés munkáját ott felvegye. Ezt a misszionárius testvért megölték még mielőtt hősies magatartással végzett munkájának valamilyen gyümölcsét is láthatta volna. Az elvetett és vérrel megöntözött magot azonban gondjaiba vette a kegyelmes Isten s így ma ott 100 tagú gyülekezetünk és 400 tagot számláló szombatiskolánk van.

Gyülekező helyiségül építettek valamilyen alkalmatosságot, melyben azonkívül, hogy sem egy pad, sem egy asztal nincs, a folyton növekvő érdeklődő sereget sehogy sem tudják elhelyezni. Kérnek egy nagyobb helyiséget s egy-két szál gyalulatlan deszkát, amelyből ülőhelyet készítenek.

Ezt a munkát pedig, amely testvérünk véreből sarjadt, nem szabad elejtenünk.

Kétszer tettem náluk személyes látogatást s mondhatom, azóta sem felejtettem el azt a látványt, amelyben ott volt részem.

Este volt. Az úgynevezett kápolna egy óriási hegykoszorúta völgyben volt. A hegyek lejtőin körös-körül imbolygó fények villódtak százával az óriási szálfák között, mint megannyi jánosbogár.

— Micsoda fények azok ott? — kérdeztem az engem fogadó testvérek egyikétől.

— Azok a mi testvéreink és barátaink, akik fáklyáikkal éppen ide tartanak.

Csodálattal vegyes hála szállt szívemből az égek Úrához, de megérlelődött bennem ott a hegyek között az az elhatározás is, hogy kérő szöveget kiküldöm az egész föld szombatiskoláihoz, mert a miaók-nak gyülekező helyet kell építeni.

1938. augusztus 6.

Nyugat Sze-csuan inséges törzsei.

Kerületünkben a 35 millió kínain kívül több millió, különböző nyelvű és szokású törzsbeli is lakik. Ezek, a hegyek magaslatain és kies lankáin elszórtan élő törzsek némelyike 1, 2, sőt 3 és félmillió lelket is számlál, kiket éppen elszórtságuk és nagyfokú bizalmatlanságuk miatt nagyon nehéz megközelíteni. De Istennél semmi sem lehetetlen. Ő a járatlan utakat megegyengeti s a kemény, kérges szíveket meglágyítja.

Ezelőtt 4 évvel egy fiatal evangélistát, Lin testvért bíztuk meg azzal, hogy a Vei-csan és Li-fan környékén élő Kiang-törzsnél a munkát

felvegye. Lien testvér háromnapos szakadatlan hegymászás után elérte Vei-csan-t, ahol sikerült egy kies hajlékot bérelnie, melyben lakjon és amely gyülekező helyül is szolgált. Nagy reménykedve látott a munkához, azonban csak hamar szomorúan tapasztalta, hogy a gyülekezők között egyetlen törzsbeli sincs. Pedig ő a Kiang-törzshöz küldetett s e feladatát mindenáron teljesíteni akarta. Kérdezősködött hát a kiangiak felől, mire azt a feleletet kapta, hogy azok magasan a hegyek között laknak, s ide csak ritkán, vásári napokon jönnek le. Erre Lin testvér már el is határozta, hogy mindenképpen összeköttetést keres a kiangiakkal. Ebbeli vágya Isten kegyelméből hamarabb és könnyebben teljesült, mint hitte volna. Rizst akart ugyanis vásárolni, ám annak magas ára miatt úgy határozott, hogy inkább hajdinát vesz. Küldtek is hozzá egy hajdinaárust, akivel aztán vásárlás közben Jézusról és a hívők boldog reménységéről is beszélt, amit az eladó komolyan, elgondolkodva hallgatott.

— Jöjj el hozzánk is prédikálni — kérte őt végre félénken.

— Hol lakol? — vetette ellen az atyafi palástolhatatlan örömmel.

— Amott, a felhők felett — hangzott az egyszerű felelet, mire az atyafi sejteni kezdte, hogy éppen egy kiangi-val hozta őt össze az Úr. Természetes hát, hogy azonnal útra kelt új barátjával a hegycsúcs felé. Útközben aztán két dologról győződött meg Lin atyafi:

Először, — és ezért végtelen hálát érzett az Úr iránt — hogy a hajdinaárus férfi nem más, mint a Kiang törzs egyik főembere; másodszor, hogy lakóhelyük tényleg a felhők felett egy olyan meredek hegyen van, amelynek megmászását egyelőre elképzelni sem tudta. Mikor végre célhoz értek, az atyafi kettőzött szorgalommal kezdte meg munkáját.

Főember ismerőse csakhamar megszerette és elfogadta az igazságot és elsőnek keresztelkedett meg Sze-Csan-ban. Ma a Kiang törzsbeliek között egy 12 tagú gyülekezetünk van.

— És ez négyévi munka eredménye? — kérdeztek. Igen. Sőt mi, kik az itteni körülményeket ismerjük, úgy véljük, nem tudunk eléggé hálásak lenni az Úrnak, hogy annyi akadály, annyi szorongatás és fáradozás után ma az „elérhetetlen” törzs 12 tagja velünk együtt tudja magáénak a hívők boldog reménységét.

Amint elnézzük innen a hegycsúcsról a körültekintő falvak tömegét, amelyekben üzenethordozó még sohasem járt, fokozott alázattal kérjük a mindenség Urát, hogy tegyen benneteket készséggé ezekért a helyekért való könyörgésre és adakozásra.

1938. augusztus 13.

Orvos- és kórháziány Jün-nan-ban.

Csak egy-két napja fejeztem be Miller testvérrel Jün-nan-ban tett látogatásaimat. Ottani

Szombatiskola Mo-kiang-ban.

élményeim vegyes érzésekkel töltötték be szívemet. Örültem a készséges igyekezetnek, melyet a törzsbeliek az Evangélium befogadásában tanusítottak, de szomorkodtam nagy nyomoruk, sokféle nyavalyájuk és az azokkal szembeni tehetetlenségük láttán.

Odaérkezésünk napján már nagy számmal gyűltek egybe testvérek és barátok. A gyér világítás mellett ugyan nem figyelhettem meg minden belépőt, de azt tisztán láttam, hogy az első sorokban levők arca földöntúli örömtől ragyogott. Szép rendben, az asszonyok és leányok az egyik, a férfiak a másik oldalon sorakoztak fel. A gyülekezeti óra megkezdése előtt a velünk hozott grammofonon énekeket játszottunk, ami számukra valami egészen különös ünnepet jelentett. Egyik lemez a másik után forgott le a legtöbbször jelenlévő mérhetetlen öröme. Közben észrevettem, hogy egy-két asszony különvált a hangszert körülzongóktól és arcukat kezeikbe temetve csendesen zokognak. Részvétellel kérdezősködtem bánatuk okáról, amire meg is kaptam a lesújtó feleletet.

Egy faluból jöttek ők, amelynek lakói jobbára adventisták. Nemrégiben valami kóros betegség ütött ki a faluban s mert orvosnak, kórháznak a környéken még híre sincs, az ápoláshoz semmit sem értő szegény szülők egytől-egytől eltemették gyermekeiket. Ó, mennyire tudtam volna a gyermekeiktől megfosztott anyákkal sírni! Éreztem, valamit kell ezekért a szerencsétlenekért tenni. Pillanatnyilag ugyan mit tehettem volna! Nagy buzgalommal hozzákezdünk őket az ápolás titkaiba beavatni, az egészséget óvó tisztaság gyakorlására és egészséges ételek készítésére taníthatni. Egyeseket magunkkal vittünk, hogy a misszió-állomáson jobban kioktassuk és kézi gyógyszertárral ellátva küldjük őket vissza. Jól tudom, a szükséglethez képest ez elenyészően kevés, ám ezzel mindazt megtettem, ami egyelőre módomban volt.

Azután másik törzsbeli falut látogattunk meg. Két asszony már a kora reggeli órákban felkeresett és aggodalmaskodva kérdezte, hogy tudunk-e fogat húzni. Gondolhatjátok, mit éreztem! Azonnal Miller atyafit hívtam, aki valószínűleg ugyanazt érezte amit én, mert nagyon soká került elő.

Mit tehettem? Találtam egy-két fogót, s nagy sóhajtozva hozzákezdtem a foghúzáshoz. Mire Miller atyafi előkerült, már egész kis halom kihúzott fog feküdt az asztal sarkán. A nap legnagyobb részét ott foghúzással töltöttük el s nem tagadom, modern fogorvos igen kedvezőtlenül bírálta volna el ezt a műveletet; mi azonban kényszerülve húztuk-húztuk az odvas fogakat, míg csuklóink belefájdultak a szokatlan munkába. Itt különösen sok a betegség, melyek kiápolására jól berendezett kórház, jól képzett orvos és odaadó ápolók kellenének. Az egész tartomány tele-tele van mindenféle nyavalyával.

Ugyan mit segít itt a misszionárius kézi gyógytára!

Szélüvöltésre és esőzuhogásra ébredtem Mo-kiang-ban szombaton hajnalban. — Na, ma senki sem jön a szombatiskolába — mondtam ugyancsak akkor ébredő társamnak csüggedten. Mindketten kedvetlenül keltünk fel, s míg tüzet rakunk és reggeliztünk, odakünn a szél valóságos orkánná erősödött. Hallgatagon melengettük magunkat a tűznél, s én másodszor is megjegyeztem halkán: — Ma nem lesz szombatiskola.

Végre az eső kissé alábbhagyott és mi kimentünk a szabadba, hogy kissé körülméljünk. Előttünk óriási hegy emelkedett a magasba, amelynek lejtőin buja zöld fükeretben csodásan szép, ezerszínű virágszönyegek pompáztak, az óriási fák közül pedig a törzsbeliek házai tündeztek elő, míg a hegy lábánál fürgén, ezüstösen egy kisebb folyam kigyózott tova. Festői látvány volt.

— Mily csodálatosan szépek és nagyságosak a Te műveid Uram! — gondoltam éppen magamban, mikor társam kezét vállamra téve így szólt:

— Látod a hegyet testvér?

— Látom — feleltem.

— Es látod a mindenoldalról csoportosan előbukkanó embereket és az utánuk szökdécselő gyermekeket is?

— Látom, de kik azok?

— Azok a mi szombatiskolába jövő testvéreink és barátaink. Megyek — mondta vidáman tovább — és segítek nekik a megduzzadt folyón való átkelésben.

Ő elment, én pedig figyeltem. Nemsokára új társam akadt, aki hidegtől és szélről feketére perzselt kezét felémtárva kérdezte: — Mikor jöttél ide? — Tegnap délután, és te honnan jöttél?

— Onnan a hegyről.

— Mennyire van innen a hegy?

— Nem messze, csak 8 kilométer a folyón túl.

— Hogy jönnek át a folyón a gyermekek?

— Egész könnyen — felelte mosolyogva — A felnőttek övüknél fogva viszik át őket.

És jöttek is. Kisebb-nagyobb csoportokban férfiak, nők és gyermekek több, mint 60-an. Mikor aztán az utolsó is beérkezett, felcsendült Isten dicséretére az ének és a szombatiskola áldásos rendben folyt, mint a világ bármely részén.

Annak dacára, hogy az ő nyelvükön nem írnak, mert betűik nincsenek, a kínai nyelvet pedig fogyatékosan beszélnek, kicsinye és nagyja folyékonyan mondta fel az aranyszöveget így: „Amit szem nem látott, fül nem hallott és embernek szíve meg sem gondolt, amit Isten készített az Ő szeretőknek.”

Mert ilyen ígéret nekik, kik semmivel sem bírnak a földön, egy értelmet felülmúló csodás szent ígéret!

Szombatiskola a tibeti határszélen.

Tibeti misszióközpontunk a határszéli Tacsien-lu-ban van, ahol évekig fennállt a mű anélkül, hogy kápolnánk lett volna. Gyülekezetnek sokáig egy betegkezelő helyet használtunk. Később egy nyomdát vettünk ki erre a célra s a rákövetkező hetekben már 40—50 gyermek és 20—30 felnőtt járt a szombatiskolába. Ennyi embert helyszűke miatt azonban ott sem tudtunk elhelyezni. Ha aztán a rendesen korán jövő gyermekek az ülőhelyeket elfoglalták, a felnőttek visszamentek. Ezen az állapoton egy vasárnapi iskola megnyitásával akartunk segíteni, ami a gyermekek között óriási örömet okozott, annyira, hogy számuk csakhamar meghaladta a hetvenet. Hogy pedig a szombatiskolának ezzel az intézkedéssel semmit sem segítettünk, az csak a következő szombaton tűnt ki, mikor is ötven gyermek helyett hetven jött, hangosan azon örvendezve, hogy ők most már hetenkint kétszer lehetnek gyülekezetben.

S most mit tegyünk? Feladjuk Tibet legnagyobb szombatiskoláját? Gondolatok kérlek a sok tudni és hinni vágyó gyermekre és a még-több, mindenféle bűnnel megterhelt, szabadulni akaró felnőltre, mert értük is meghalt az Úr Krisztus Jézus!

1938. szeptember 3.

A jün-nan-i ifjú.

Az ibien törzs egyik főembere, aki a kereszténység áldásait úgy homályosan már sejtette, elhatározta, hogy egyetlen fiát valami keresztény iskolában nevelteti. Iskolánk ugyanabban az időben nyílt meg Jün-nan-ban, ahol egy napon a főember majdnem az elsők között jelent meg, hogy fiát az iskola vezetőjének átadja. Ennek megtörténte után nagy megnyugvással indult hazafelé. A fiú igen elevenesű és fogékonylelkű tanulónak bizonyult, csupán az iskolai fegyelemmel — melyet itt is gyakorolnunk kell — nem tudott megbarátkozni. Annyira nem, hogy egy napon minden magyarázat vagy bejelentés nélkül eltűnt a missziótelepről s csak hat nap múlva került elő újból, apja kíséretében.

Újból ottmaradt hát. Most a tanítótestvér azt igyekezett megértetni vele, hogy minden bizonyos rendszerességen alapszik a földön. Sőt a csillagos ég csodás szépségű rendjéről, alávettségéről és a természet megmásíthatatlan törvényéről is beszélt neki. Fáradozása nem is vezett kárba. A fiú, ki később legengedelmesebb tanuló lett és közben deli ifjúvá serdült, végezvén az osztályok elemi részével, elindult a harminc nap járóföldre fekvő Daba-ába, hogy ott tovább tanuljon, azután mint misszionárius térhessen vissza törzséhez.

Ez az ifjú a múlt évben érkezett vissza Jün-nan-ba úgancsak gyalogszerrel és egész benső-

jét kitöltő abbeli vággyal, hogy övéit a Krisztus szeretetére és üdvözítő hatalmára taníthassa.

Ez az ifjú pedig nem az egyedüli itt, kedves testvérek. Nagyszámban vannak, kik kész és áldott eszközök volnának Jézus kezében, de akiket előbb fel kell karolni, előkészíteni. Ehhez pedig iskola és tanító kell.

1938. szeptember 10.

Két további törzsnél új munka kezdődik.

La-kan-ban van Mó-kiang legkisebb szombatiskolája. Am ez a kicsiny kezdet nagy reményeket támaszt bennünk, mert fennmaradása és fejlődése lehetővé teszi, hogy Krisztus üzenetét két, eddig érintetlen törzshöz elvigyük. Misszióállomásunk nincs ott még, s csak ideiglenesen tölthettem közöttük hat hónapot. A munka marandóságát, életképességét bizonyítja azonban az a tény, hogy fáradságot nem kímélve szinte havonta jelennek meg a tőlük elég távol eső misszióállomáson, hogy iskolát és tanítót kérjenek. Jün-nan-tartományban egyébként nem egyszer esett meg, hogy a szombatiskolát az esős évszakban is a szabadban kellett levezetni. Pedig 100—250 tagot számláló szombatiskolánk vannak abban a tartományban.

Ezek az üdvözülni akaró lelkek ismételtlen arra kérnek, építenénk nekik egy helyet, ahol a szombatiskolát zavartalanul megtarthatnák, s ahol egyben a gyermekek iskolai tanítása is folyhatna. Ennek híján azonban gyermekeiket az esős évszak idejére kénytelenek elvonni a tanítástól.

Adja Isten, hogy kérésüket teljesíthessük!

1938. szeptember 17.

Az orvosi misszió fontossága.

Hogyan is volna — gondolom magamban sokszor — ha barátságatlan, sötét kezelőhelységem helyébe egyszerre egy tiszta kis kórházat kapnék két-három ápolóval. Mennyivel könnyebb volna helyzetem a törzsbeliek között, akik, mert doktornak hívnak, azt akarják, hogy minden betegséget felismerjek és gyógyítsak akar látatlanul is. A törzsbeliek nehezen értik meg azt, hogy a betegségek ellen védekezniök kell, ők egyszerűen olyan orvosságot kérnek, amely minden meglévő és elkövetkezendő betegséget gyógyít. Mert ők meg vannak győződve arról, hogy az orvos csak ránéz a betegre, esetleg megtapintja pulzusát és máris kész a gyógyulás. Veltük nem igen lehet megértetni, hogy a laboratórium, görcsö hiánya mennyire hátráltatja munkámat.

Istennek adok hálát, hogy hiányos eszközökkel folytatott munkámon is áldása nyugszik.

Első betegem egy hatvan éves törzsbeli férfi volt. Mutatóujjának két izülete volt beteg, de olyan, amilyent én még sohasem láttam. Meggyőződése természetesen az volt, hogy a csont és bőr nélküli ujjat azonnal el kell tá-

volítani. Az öreg azonban hallani sem akart róla, hanem azon rimánkodott, hogy gyógyítsam meg az ujját. Szívesen járt minden nap kétszer kezelésre. Egy napon megdőbbenve vettem észre, hogy az újj harmadik izülete is rothadni kezd. Most már vétkes gondatlanságomnak tartottam, hogy az öregre hallgatva, az ujj beteg részét nem operáltam le azonnal. Ime most talán minden késő!...

Az öreg beteg is érezte a helyzet reménytelenségét, mert a következő kezelésre feleségét is magával hozta és majdnem letérdelve kértek, hogy hát imádkozzam az én Istenemhez, ha én nem tudom meggyógyítani. Magam reménytelennek láttam az esetet, de mit tehettem? Remegve borultam le imában és míg az ima szavait fennhangon kínai nyelven mondtam, a lelkem eképpen fohászzkodott: Uram, jutalmazd meg egyszerű hitükért és segíts az én hitetlenségemen!

Két nap leforgása alatt az újj lassan, de biztosan javulásnak indult.

A következő napon arra kért az öreg beteg, hogy szabadítsam meg bálványaitól, mert látja, hogy az én Istenem hatalmasabb; aztán tanít-sam meg imádkozni, mert ők nem értenek hozzá.

— Ez igen egyszerű — mondtam — az ember egyszerűen beszél az Istenhez.

— Nem tudok jól kínaiul és feledékeny is vagyok — vetette ellen bátortalan esetlenség-gel, mire megmagyaráztam neki, hogy Isten minden népnek és törzsnek a teremtője és mindenek nyelvét érti, még a törzsbeliekét is. Ma is könny szökik a szemembe, ha öreg betegem boldog csodálkozásba révült arca lelki szemeim előtt megjelent.

Pár nappal később meglátogattam sötét, fűvel benőtt otthonukban, hogy kívánságukra bálványait elégessem. Nagy és kellemes meglepetésemre azonban egy bálványt sem találtam náluk. — Hol vannak a bálványaid? kérdeztem őket lakóhelyükön újból körülnézve.

— Soká jöttél — felelte ő — s én nem merem tovább tartani őket, mert félttem, hogy a Nagy Isten megharagszik rám.

Azóta hűséges, törekvő tagjai a szombatiskolának, ami bizonyítja, hogy az orvosi mű útá-

kat von, ajtókat nyit és akadályokat gördít el az Evangélium útjából.

1938. szeptember 24.

Kína inségben.

Kína ma igen súlyos helyzetben van. Anyagi hitele dollár-millió-értékben csökken naponta. Nők, férfiak és gyermekek esnek áldozatul a háború borzalmainak; ezenfelül Kína nagy részében igen szigorú a tél, ami az embereket csak mégjobban elcsigázza.

Mégis, a legnagyobb szükség oka nem az anyagi és testi, hanem a lelki fogyatékoságban, a krisztusi béke hiányában keresendő. Kínában a föld összlakosságának egy negyedrésze él s e nagy tömegben milyen elenyésző azoknak száma, akik egy szerető mennyei Atyát és értük önmagát áldozatul adó Fiút ismernek. 29.000 emberre esik egy adventista! Így értesültünk a legutóbbi jelentésből. S ez az egy adventista, ha évente 100 emberrel ismertetné meg az üzenetet, vajjon élhet e 290 évig, hogy a rá eső munkarészt elvégezze! Pedig e számban nagy népnek hallani kell az Evangéliumról, mielőtt eljön az Úr. Ki kell keresni azokat, kik a hívásnak engedve eldobálják bálványait; az ördögi lelkeknek felmondják a szövetséget és követik a Bárányt, ahová megy.

E nagy munkának az elvégzése pedig a gyülekezetek szent feladata. A küldetés, amelylyel Jézus küldött, nemcsak a pogányterületekre utazó misszionáriusoknak szól, hanem Jézus Krisztus minden gyülekezetének. A misszionáriusok a gyülekezetek küldöttei csupán.

Jelentéseinkben hallottunk a Kínában élő törzsekről s azoknak millióiról is, akik az üzenetet még nem hallották. Imádkozzunk értük! De nem csupán a törzsekhez tartozókért, hanem a kínaiakért is. Kína egy most ébredő nemzet és az üzenet hirdetésére ott ez a legalkalmasabb idő. Olyan alkalom ez, mikor a misszionáriusok, orvosok, ápolók egész seregét lehetne elhelyezni ott, ahol a szükség miatt egyetlen ember vesződik csupán. Nem egyedülálló példa erre Santung tartomány, ahol 35 millió emberre egyetlen külföldi vezető ember jut.

Egy haldokló levele.

Kedves Anyám!

Pár nap óta csak egy félórácskát ülhetek az ágyban, különben fekiüdnöm kell. A szívem már nem bírja soká. Ma reggel mondott valamit a tanár úr az ápoló nővérnek, amiből csak annyit értettem: „Mindenre elkészülve...”

Elkészülve? Oh, Anyám, mire? Oly nehéz fiatalon meghalni! Isten, ha legalább egyet tudnék: elkészülve meghalni. Tudnom kell, hogy pár nap múlva nem vagyok többé. Anyám, én ezt nem értem. Egyáltalán nem vagyok rá előkészülve. A fájdalom elviselhetetlenül nagy, és még ennél is jobban kínoz az a tudat, hogy nem tudok elkészülni. A hullámok már összecsapnak fejem felett, és én nem tudok menekülni. Egyetlen reménycsillag sem tündököl felém.

Anyám, én soha sem hittem Istent, azonban én érzem most, hogy ott fönna a magasban valaki van, akit én nem ismertem. Hatalom, akinek én a kezébe fogok esni, és felelnem kell minden kérdésére. Ez kínoz és gyötör, mielőtt meghalnék. A haláltól igen-igen félek, mert nem ismerem Istent és nem tudom, hogy ki az ott a magasban? Ő nekem olyan idegen, olyan ismeretlen és titokzatos. Oh Anyám! ha én Őt ismerném! — Emlékszel, hogy sokszor mentünk ketten én és te az erdőn keresztül, apám elé? Sokszor elszaladtam tőled és azon vettem észre magamat, hogy egyedül vagyok. Egyszerre csak lépéseket hallottam a sötétben és engem halálos félelem fogott el. Azt gondoltam, hogy valami gonosz ember lehet. De micsoda öröm töltött el engem, mikor a lépésekben tégedet ismertelek fel, kiáltottál utánam és kerestél engem. Most is hallok lépteket a sötét éjszakában és én félek, mert egyedül vagyok és a lépéseket nem ismerem. Oh, Anyám miért nem ismerem?

Te megtanítottál arra, hogy a társaságban miként viselkedjem, hogyan egyem, hogyan öltözködjem. Megtanítottál az élet súrlódásait elkerülni, mindenről gondoskodtál, ahogy csak anya gondoskodni tud. Emlékszem arra, hogy egyszer kiskoromban imádkozni is tanítottál engem.

De Anyám! most ez mind semmivé vált haldokló kezeimben, mint egy rongydarab. Miért tanítottál oly sok mindenre, és miért nem ismertted meg velem Jézust? — Miért nem tanítottál az ő útaira, hogy most, midőn várom a halált, megismerném az Ő lépteit. Anyám, ha

tudnám, hogy az, aki engem vár, szerető Atyám és nem Bírám, aki engem csak elítélhet, mennyivel könnyebben tudnék eltávozni e siralom völgyéből, ha volna reményem! Most már késő. Már nem volnék képes semmit se felfogni. Gyenge vagyok. Fáradt. Vágyok pihenni és félek, hogy ebből a pihenésből nincs többé felébredés.

Itt megszakadt a levél. Az ápolónő ott találta őt elaludva örökre. A kezében tartotta még a papirost, melyet teleírt remegő kézzel, gyorsan, mint aki siet.

Fordította: Négyesi Jné.

ÚJ KÖNYV!

Krisztus Urunk példázatai című hatalmas munka, melyet E. G. White testvérő írt, az ősz folyamán kiadásunkban meg fog jelenni. Ezzel nemcsak a mi kiadványaink száma, hanem a magyar vallásos hitbuzgalmi irodalom is páratlan értékkel gyarapodott. Nincs olyan ember, ki a legnagyobb lelki áldással ne olvasná ezen nagybecsű magyarázatokat. A család kincse lesz e könyv. Minden igehirdető örömmel merít e forrásból, mert tapasztalni fogja a bizonyosságuk erejét.

Mivel az idei A. H. M. könyvei között első helyen ez áll, azért bölcsen teszik a Testvérek, ha előre gondoskodnak az elhelyezés módozatairól.
Kiadóhivatal.

Lapzártakor kaptuk: Hosszú, de megadásal elviselt betegség után június 4.-én, hajnali 1/23 órakor halt meg a gyulai kórházban Ocsai Andrásné testvérőnk. Tíz perccel halála előtt még a következő üzenetet írta meg: „Kedves Atyámfia! Add át utolsó üdvözlőmet az egész gyülekezetnek. Kívánom, hogy az új földön találkozzunk. Különösen kérlek, add át gyermekeimnek, hogy bűn nélkül éljenek, hogy viszonttalálkozzunk mindnyájan, együtt lehessünk az Úr Jézusnál. Álljanak erősen az igazságban. Az összes rokonságot is szeretettel köszöntöm. Férfem, neked is köszönöm, amit értem tétél. Hálás kézcsokom a drága Jeszenszky testvérőnek, a végtelen sok jóságáért. Jutalmazza meg az én jó menyeyi Atyám.” Ján. 17, 8—15. 26. 24. alapján búcsúzott el tőle a viszontlátás reményében a gyulai gyülekezet.
Lenk Lajos.

ADVENTHIRNŐK a magyarországi H. N. Adventisták negyedévenként megjelenő gyülekezeti közlönye.

Kiadásért felelős: Jenik Gyula
Szerkesztő: Veszelszky Gyula

Egyes szám ára 20 fillér.

Gyarmati és Bősz. Budapest.